

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego w Katowicach
Kancelaria ogólna

wpt. dn. 25-01-2021
9351/21

dr rkp.

rozjał: Magdalena Porajska

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.028.01.2020

Jakub Chełstowski
Marszałek Województwa Śląskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. J. Ligonía 46, 40-037 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/081 – Realizacja programów rewitalizacji i ich efekty

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego ¹ , ul. Juliusza Ligonia 46, 40-037 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jakub Chelstowski, Marszałek Województwa Śląskiego ² od 21 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Wojciech Saługa, Marszałek Województwa Śląskiego od 1 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania na rzecz wspierania realizacji Programów Rewitalizacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2020 (III kwartał) ³
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Anna Loppe, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/259/2020 z 16 września 2020 r. 2. Piotr Jużków, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/281/2020 z 7 października 2020 r.

(akta kontroli Tom I str. 1-4)

¹ Zwany dalej „UMWŚ” lub „Urzędem”.

² Zwany dalej „Marszałkiem”.

³ Z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych i późniejszych, o ile miały wpływ na działalność jednostki w kontrolowanym zakresie.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

Marszałek w okresie objętym kontrolą zapewnił w szerokim zakresie wsparcie realizacji programów rewitalizacji przyjętych przez gminy z terenu Województwa Śląskiego.

W Urzędzie działaniami na rzecz wspierania realizacji Programów Rewitalizacji zajmowała się adekwatna do potrzeb liczba pracowników, z których większość posiadała przygotowanie merytoryczne w ww. zakresie (22 spośród 24 osób). Przy ocenie wniosków o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych korzystano również z pracy ekspertów, wybieranych zgodnie z procedurami wewnętrznymi obowiązującymi w UMWS oraz przepisami prawa w tym zakresie.

Pracownicy Urzędu rozpowszechniali informacje i wiedzę dotyczącą właściwego prowadzenia procesu rewitalizacji. Odbywało się to poprzez szkolenia, spotkania informacyjne oraz warsztaty, jak również poprzez odpowiedzi udzielane na zapytania potencjalnych beneficjentów.

W UMWS w sposób rzetelny realizowano zadania związane z organizacją naborów wniosków na projekty rewitalizacyjne. Występujące przypadki zmiany terminów naborów były uzasadnione i dokonywano ich na wniosek instytucji pośredniczących. Środki na finansowanie projektów rewitalizacyjnych dla beneficjentów były przekazane na podstawie zawartych umów, po dokonaniu ich kolejnych ocen, na podstawie wniosków składanych w odpowiednich terminach.

W ocenie NIK przy określaniu kryteriów wyboru dla projektów rewitalizacyjnych były przejrzyste i precyzyjnie zdefiniowane, a dokonywane w nich zmiany były uzasadnione lub wynikały z przyczyn niezależnych.

W wyniku badania czterech naborów przeprowadzonych przez Instytucję Zarządzającą⁶ Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Śląskiego na lata 2014-2020⁷ w celu wyboru najlepszych projektów rewitalizacyjnych stwierdzono, że przebiegały one zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020⁸ oraz wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w UMWS.

NIK zwraca uwagę na ośmiomiesięczne opóźnienie w realizacji umowy zawartej 16 grudnia 2019 r. pomiędzy Województwem Śląskim⁹ a Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej, której przedmiotem była realizacja przez Województwo zadania polegającego na „wzmocnieniu zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych”. Opóźnienie to dotyczyło organizacji szkoleń dla gmin i było wynikiem sytuacji epidemicznej, jaka zaistniała w Polsce w związku z pandemią COVID-19.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Zwana dalej „IZ”.

⁷ Zwany dalej „RPO WSL”.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 818 ze zm.

⁹ Zwanym dalej „Województwem”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1.1. Realizacją zadań związanych z rewitalizacją zajmowali się w UMWŚ pracownicy trzech Departamentów: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego¹⁰ - Referatu Oceny Projektów 3 (ogółem 10 osób), Europejskiego Funduszu Społecznego¹¹ - Referatu Wsparcia Projektów, Referatu Zarządzania i Analiz, Referatu Wyboru Projektów (łącznie 10 osób) i Rozwoju Regionalnego¹² - Referatu Programowania i Rozwoju (cztery osoby).

Pracownicy Referatu Oceny Projektów 3 w Departamencie EFRR w zakresie rewitalizacji zajmowali się m.in. ogłaszaniem naborów oraz oceną formalną i merytoryczną wniosków.

Pracownicy Referatu Wsparcia w Departamencie EFS zajmowali się m.in. oceną merytoryczną programów rewitalizacji, oceną merytoryczną wniosków na dotacje w ramach projektu „Śląskie programy rewitalizacji”, oceną merytoryczną wniosków rewitalizacyjnych i ogłaszaniem naborów w ramach *Działania 9.1. Aktywna integracja*. Osoby zatrudnione w Referacie Zarządzania i Analiz Departamentu EFS zajmowały się m.in. oceną merytoryczną i opiniowaniem programów rewitalizacji, konsultowaniem i współtworzeniem kryteriów oceny projektów rewitalizacyjnych, oceną merytoryczną wniosków rewitalizacyjnych, oceną merytoryczną wniosków na dotacje w ramach projektu „Śląskie programy rewitalizacji”. Pracownik Referatu Wyboru Projektów w Departamencie EFS realizował zadania związane m.in. z opiniowaniem programów rewitalizacji, oceną merytoryczną wniosków na dotacje w ramach projektu „Śląskie programy rewitalizacji”.

Pracownicy Referatu Programowania i Rozwoju w Departamencie RR zajmowali się m.in. oceną programów rewitalizacji gmin, oceną formalną wniosków, badaniem czy dany projekt wynika z programu rewitalizacji; brali udział w pracach związanych z: projektem „Śląskie programy rewitalizacji”, przygotowaniem i wdrażaniem RPO WSL w zakresie rozwiązań systemowych dotyczących rewitalizacji.

Pracownicy UMWŚ, którzy zajmowali się zadaniami związanymi z rewitalizacją, posiadali przygotowanie merytoryczne i praktyczne w tym zakresie. Spośród osób zaangażowanych w realizację zadań związanych z projektami rewitalizacyjnymi wykształcenie kierunkowe miało osiem osób, doświadczenie zawodowe w zakresie rewitalizacji w wymiarze ponad czterech lat – 10 osób, w kierunkowych szkoleniach, warsztatach i konferencjach udział wzięło 19 osób.

(akta kontroli str. Tom III str. 1-16, 508-518)

W okresie objętym kontrolą w Departamentach EFRR, EFS i RR nie dokonywano zmian osób zajmujących stanowiska kierownicze w komórkach organizacyjnych zajmujących się realizacją zadań związanych z rewitalizacją.

(akta kontroli str. Tom III str. 17-19, 23, 260, 366)

Zastępca Dyrektora Departamentu RR wskazała, że w kontrolowanym okresie liczba osób zajmujących się realizacją zadań w zakresie rewitalizacji była wystarczająca.

(akta kontroli str. Tom III str. 360, 366-367)

1.2. Zgodnie z art. 49¹³, a następnie art. 68a¹⁴ ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 Urząd korzystał z pomocy ekspertów do

¹⁰Zwany dalej „EFRR”.

¹¹Zwany dalej „EFS”.

¹²Zwany dalej „RR”.

¹³ W brzmieniu obowiązującym do 2 września 2017 r.

¹⁴ W brzmieniu obowiązującym od 2 września 2017 r.

oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie realizacji projektów związanych z rewitalizacją. Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego¹⁵ nr 1340/124/V/2016 z 7 lipca 2016 r. ustalono „Procedurę naboru kandydatów na ekspertów i prowadzenia Wykazu kandydatów na ekspertów RPO WSL”.

Nabór kandydatów na ekspertów RPO WSL trwał w dniach od 8 lipca do 8 sierpnia 2016 r. Kandydaci musieli spełnić m.in. wymóg posiadania doświadczenia w ocenie projektów w perspektywie finansowej w latach 2007-2013, bądź rekomendacji organizacji działającej na rzecz rozwoju regionu śląskiego. W naborze 232 osoby złożyły dokumenty aplikacyjne do wszystkich 37 dziedzin, w tym 9 osób złożyło dokumenty po terminie określonym w ww. procedurze. W rezultacie Komisja Kwalifikacyjna rozpatrzyła 223 zgłoszenia. Ze wszystkich kandydatów 121 osób zostało wezwane przez członków Komisji Kwalifikacyjnej¹⁶ do uzupełnienia dokumentacji aplikacyjnej. Ostatecznie weryfikację Komisji Kwalifikacyjnej przeszło pozytywnie 197 osób, które zostały ujęte w wykazie ekspertów.

Nabór kandydatów na ekspertów, o którym mowa wyżej, odbywał się zgodnie z przepisem art. 68a ustawy o zasadach realizacji programów oraz z powyższą procedurą wewnętrzną, co ustalono na podstawie badania postępowania dotyczącego 20 ofert złożonych przez kandydatów. Wszyscy kandydaci złożyli aplikacje o zatwierdzenie ich jako ekspertów w więcej niż jednej dziedzinie. W dziedzinie 35, tj. „Rewitalizacji” wszyscy kandydaci otrzymali ocenę pozytywną i zostali zgodnie ze swoimi wnioskami wpisani do wykazu ekspertów.

(akta kontroli Tom III str. 72-182, 357-359, 405-407)

2.1. W latach 2016-2020 do UMWS wpłynęły dwa pisma jednostek samorządu terytorialnego w sprawie podjęcia przez Urząd działań w zakresie rozpowszechniania informacji i wiedzy dotyczącej właściwego prowadzenia procesu rewitalizacyjnego:

- 1) pismo Prezydenta Miasta Bytomia z 13 stycznia 2016 r.¹⁷, w którym Prezydent podziękował za przeprowadzenie w grudniu 2015 r. cyklu spotkań dla potencjalnych wnioskodawców projektów i zwrócił się z prośbą o organizację cyklicznych spotkań dotyczących Obszaru Strategicznej Interwencji Bytom, z udziałem pracowników Instytucji Zarządzającej¹⁸ i Instytucji Pośredniczącej oraz przedstawicieli Miasta Bytomia. Pismem z 11 lutego 2016 r. Zastępca Dyrektora Wydziału RR odpowiedział, iż „(...) Wzorem dotychczasowej współpracy proponujemy dalej kontynuować formułę wspólnych spotkań, ich ilość, częstotliwość oraz skład osobowy uzależniając od identyfikowanych na bieżąco potrzeb zarówno ze strony Państwa, jak i UMWS”. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Bytomiu uczestniczyli w zorganizowanych przez UMWS: w dniu 9 grudnia 2016 r. szkoleniu pt. „Rewitalizacja”, 5 stycznia 2017 r. - spotkaniu informacyjnym związanym z ogłoszonymi konkursami w ramach Osi X – *Rewitalizacja* oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, 27 czerwca 2017 r. – szkoleniu pt. „Rewitalizacja, w tym problematyka programów rewitalizacji” oraz 19 stycznia 2018 r. – spotkaniu informacyjnym dotyczącym przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie w konkursach dedykowanych rewitalizacji obszarów zdegradowanych (*Działanie 10.3*);
- 2) pismo Prezydenta Miasta Bielsko-Biała z 28 kwietnia 2016 r.¹⁹ w sprawie ustalenia jednoznacznego stanowiska IZ RPO WSL dotyczącego zasady

¹⁵ Zwanego dalej „Zarządem Województwa”.

¹⁶ Komisja powołana Zarządzeniem nr 00077/2016 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 18 sierpnia 2016 r.

¹⁷ Znak: ZPP.040.1.2.2016.

¹⁸ Zwanej dalej „IZ”.

¹⁹ Znak: BFE.021.2.2.2015.

komplementarności projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach działań RPO WSL, współfinansowanych zarówno z EFRR, jak i z EFS (co szczegółowo przedstawiono w pkt 5.1 niniejszego wystąpienia).

(akta kontroli Tom I str. 250-254, Tom II str. 662-663, Tom III str. 447-448)

Zespół ds. Rewitalizacji²⁰ został powołany zarządzeniem nr 00072/2015 Marszałka z 2 listopada 2015 r. W skład powołano 10 pracowników UMWS z ówczesnych²¹ Wydziałów RR, EFS i EFRR. W latach 2015-2018 w pracach Zespołu brali udział również pracownicy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Katowicach oraz pracownik Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach. W okresie od 2016 r. do 2020 r. Zespół liczył między 10 a 22 członków. Wśród członków Zespołu od 2016 r. było dwóch pracowników Biura ds. Planowania Przestrzennego²², od marca 2017 r. pracownik Wydziału Ochrony Środowiska, a od czerwca 2020 r. pracownik Departamentu Projektów Regionalnych. W Zespole znajdowały się osoby odpowiedzialne za programowanie i wdrażanie RPO WSL oraz osoby zajmujące się: opracowaniem strategii rozwoju województwa i regionalnej polityki rewitalizacji, planowaniem przestrzennym i tematyką z zakresu ochrony środowiska. Koordynator Zespołu²³ i jego zastępca byli pracownikami Referatu Programowania i Rozwoju w Departamencie RR. Zarówno Koordynator Zespołu, Zastępca Koordynatora Zespołu, jak również jego członkowie posiadali przygotowanie merytoryczne i praktyczne w zakresie rewitalizacji.

Zgodnie z ww. zarządzeniem zadaniem Zespołu było m.in.:

1. opracowanie zasad dla programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych ze środków RPO WSL, w tym opracowanie kryteriów i zasad oceny programów rewitalizacji oraz propozycji kryteriów oceny projektów w ramach obszarów wskazanych w RPO WSL, jako właściwych dla procesów,
2. ocena programów rewitalizacji gmin, chcących się ubiegać o wsparcie projektów rewitalizacyjnych w ramach funduszy unijnych,
3. zwiększenie wiedzy przedstawicieli samorządów na temat zasad prawidłowego przygotowania i wdrażania programu rewitalizacji,
4. informowanie potencjalnych beneficjentów o trybie i zasadach ubiegania się o wsparcie na rewitalizację projektów rewitalizacyjnych, w tym uczestnictwo w spotkaniach informacyjnych dotyczących rewitalizacji dla potencjalnych beneficjentów RPO WSL.

W okresie objętym kontrolą Zespół:

- pracował nad projektem dokumentu „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”, przyjęty uchwałą nr 2483/83/V/2015 Zarządu Województwa z 29 grudnia 2015 r.,
- współpracował z gminami Województwa w zakresie konsultacji i doradztwa oraz opiniowaniem zagadnień związanych z przygotowaniem i wdrażaniem lokalnych programów rewitalizacji²⁴/gminnych programów rewitalizacji²⁵,
- organizował szkolenia i spotkania informacyjne dla wnioskodawców i potencjalnych beneficjentów,
- pracował nad rozwiązaniami systemowymi dla rewitalizacji w ramach RPO WSL, w tym przedstawiał Komitetowi Monitorującemu RPO WSL²⁶ propozycje kryteriów wyboru projektów,

²⁰ Zwany dalej „Zespołem”.

²¹ W trakcie kontroli NIK w UMWS funkcjonowały Departamenty.

²² W trakcie kontroli NIK – Departamentu Planowania Przestrzennego.

²³ Pełnił tę funkcję od 2015 r.

²⁴ Zwanych dalej „LPR”.

²⁵ Zwanych dalej „GPR”.

- oceniał pod względem formalnym i merytorycznym LPR/GPR,
- w ramach realizacji umowy nr DPT/BDG-II/POPT/131/15 z 1 lutego 2016 r., zawartej przez Województwo z Ministrem Rozwoju, Zespół odpowiedzialny był za merytoryczną ocenę wniosków o dotacje, przeprowadzenie szkoleń dla beneficjentów oraz ocenę programów rewitalizacji przygotowanych w ramach konkursu,
- rozpoczął realizację projektu „Śląskie Programy Rewitalizacji” w ramach umowy nr DPT/BDG-II/POPT/257/19 z 16 grudnia 2019 r., zawartej pomiędzy Województwem Śląskim a Skarbem Państwa – Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej,
- pracował nad projektem dokumentu „Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego”; na mocy uchwały nr 1880/278/V/2018 Zarządu Województwa z 16 sierpnia 2018 r. przystąpiono do opracowania ww. dokumentu. Zastępca Dyrektora Departamentu RR podała, że „(...) Opracowanie to obejmować będzie m.in. klasyfikację intensywności problemów na obszarze województwa, kierunki rozwoju infrastruktury służącej rozwiązywaniu problemów społecznych, ochrony różnorodności biologicznej, zielonej infrastruktury, ochrony bogactwa kulturowego i przyrodniczego. Obecnie trwają prace nad finalizacją projektu dokumentu, po otrzymaniu prognozy oddziaływania na środowisko, a następnie zostanie poddany konsultacjom społecznym (...)”.

(akta kontroli str. Tom II str. 5-13, 21 Tom III str. 24-40, 365-367, 449-507)

W lipcu 2019 r. oraz w kwietniu 2020 r. Zespół ds. Rewitalizacji przeprowadził badanie ankietowe wśród gmin Województwa, która dotyczyło monitoringu działań rewitalizacyjnych w jednostkach samorządu terytorialnego. Ankiety miały również na celu uzyskanie informacji o potrzebach i oczekiwaniach gmin w zakresie wsparcia szkoleniowego i doradczego.

Zespół założył skrzynkę elektroniczną rewitalizacja@slaskie.pl w celu ułatwienia kontaktów gmin z członkami Zespołu. W wyjaśnieniach Zastępca Dyrektora Departamentu RR wskazała, że „(...) Dodatkowo obecnie w trakcie zmiany jest zakładka rewitalizacja, która znajduje się na stronie rpo.slaskie.pl. Oprócz aktualizacji treści w niej zawartych, zamieszczane są w niej wszelkiego rodzaju materiały, publikacje i opracowania związane z tematyką rewitalizacji, które mogą być pomocne przy prowadzeniu tego procesu. (...) Ponadto udostępniony jest dedykowany mail szkoleniarpo@slaskie.pl, na który można napisać o swoich oczekiwaniach. Mail ten znajduje się w każdym ogłoszeniu o szkoleniu czy spotkaniu (...)”.

(akta kontroli Tom III str. 373-383)

2.2. W UMWŚ wsparcie doradcze dla gmin polegało na przydzieleniu gminie, która opracowała program rewitalizacji dwóch opiekunów (członków Zespołu ds. rewitalizacji), którzy (w godzinach pracy Urzędu) byli dostępni i świadczyli porady z zakresu przygotowania i aktualizacji programu rewitalizacji.

UMWŚ zlecał przeprowadzenie szkoleń dla beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów firmom zewnętrznym. Województwo zawarło 7 października 2016 r. oraz 18 maja 2017 r. umowy²⁷ na realizację szkoleń dla beneficjentów RPO WSL z zakresu rewitalizacji. W szkoleniach tych w czterech turach łącznie wzięło udział 41 jednostek samorządu terytorialnego²⁸, co stanowiło 22% jst Województwa.

²⁶ Zwanemu dalej „KM”.

²⁷ Znak: odpowiednio OP-ZP.272.1.00047.2016.AG i 1590/RR/2017 (nr z Centralnego rejestru umów Województwa Śląskiego).

²⁸ Dalej „jst”.

Ponadto UMWS organizował spotkania informacyjne związane z ogłoszonymi konkursami w ramach osi priorytetowej X – Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, w których w czterech edycjach brało udział 51 jednostek jst, co stanowiło 28% gmin województwa śląskiego.

(akta kontroli Tom II str. 13, Tom III str. 345-356, 369-378, 382-383)

2.3. W ramach umowy nr DPT/BDG-IIPOPT/131/15 z 1 lutego 2016 r. Minister Rozwoju przekazał Województwu Śląskiemu dotację celową w wysokości 3 710 582,00 zł. Dotacja została udzielona na realizację zadania polegającego na „wspieraniu gmin w opracowaniu albo aktualizacji programów rewitalizacji”, tj. przeprowadzeniu konkursu dotacji na opracowanie albo aktualizację programów rewitalizacji przez gminy zlokalizowane na terenie Województwa Śląskiego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

W zał. nr 3 „Opis Zadania” do ww. umowy zamieszczono opis zadania będącego przedmiotem ww. umowy, w którym wyszczególniono m.in.:

- 1) wskazanie w UMWS Zespołu ds. rewitalizacji; w ramach przygotowania Zespołu jego członkowie mieli obowiązkowo uczestniczyć w szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Rozwoju, obejmujących m.in. definicję rewitalizacji oraz prawidłowy sposób prowadzenia procesu rewitalizacji,
- 2) przygotowanie i ogłoszenie konkursu dotacji dla gmin na podstawie Regulaminu Konkursu, stanowiącego zał. nr 6 do ww. umowy,
- 3) organizację techniczną spotkań informacyjnych dla potencjalnych wnioskodawców,
- 4) wybór projektów: powołanie, obsługę i prace Komisji Konkursowej do spraw oceny wniosków, podpisanie umów z wybranymi przez Komisję Konkursową wnioskodawcami,
- 5) organizację techniczną spotkań informacyjnych dla „dotacjobiorców”,
- 6) organizację techniczną spotkań edukacyjnych dla wszystkich zainteresowanych gmin na terenie Województwa.

Wymienione wyżej zadania zostały zrealizowane zgodnie z założeniami. Powołano Komisję Konkursową, która przeprowadziła formalną i merytoryczną ocenę wniosków o dotację, zorganizowano: trzy spotkania informacyjne dla potencjalnych dotacjobiorców, dziewięć spotkań technicznych z dotacjobiorcami, cztery spotkania edukacyjne skierowane do przedstawicieli gmin, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zainteresowanych procesem rewitalizacji, wydano broszurę informacyjną prezentującą zasady opracowywania programów rewitalizacji²⁹, zorganizowano trzy nabory w ramach Konkursu dotacji na opracowanie albo aktualizację programów rewitalizacji przez gminy. Finalnie udzielono dotacji 77 gminom.

Z otrzymanej kwoty dotacji wykorzystano 3 155 539,64 zł (tj. 85,0%), w tym na: dotacje udzielone wybranym w konkursie wnioskodawcom 2 582 990,27 zł (tj. 81,9%), wynagrodzenia członków zespołu ds. rewitalizacji 524 759,29 zł (tj. 16,6%), spotkania edukacyjne, 17 695,35 zł (tj. 0,6%) obsługę prawną 15 422,40 zł (tj. 0,5%), spotkania z beneficjentami dotacji 5 045,07 zł (tj. 0,2%), materiały biurowe i eksploatacyjne 4 683,98 zł (tj. 0,1%), wynagrodzenie biegłego rewidenta 3 763,80 zł (tj. 0,1%), broszury informacyjne dotyczące rewitalizacji 899,10 zł (tj. 0,03%) i podróże służbowe członków Zespołu 380,38 zł (tj. 0,01%). Realizacja powyższej umowy skutkowałą, jak wskazał Zastępca Dyrektora Departamentu RR, zwiększeniem liczby programów rewitalizacyjnych z 11 w 2016 r. do 87 w 2017 r. i 120 w grudniu 2018 r.

(akta kontroli Tom I str. 13, Tom III str. 20-22, 183-344)

²⁹ Broszura dystrybuowana była wśród gmin oraz innych podmiotów zainteresowanych procesem rewitalizacji.

W dniu 16 grudnia 2019 r. została zawarta pomiędzy Województwem Śląskim a Skarbem Państwa – Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej³⁰ umowa nr DPT/BDG-II/POPT/257/19, której przedmiotem była realizacja przez Województwo zadania polegającego na „wzmacnianiu zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych”³¹. Na mocy ww. umowy Minister zobowiązał się do przekazania Województwu dotacji w kwocie 881 070,00 zł, z której wg stanu na 30 września 2020 r. wydatkowano 52 793,30 zł (6,0%), z tego 49 878,20 zł na wynagrodzenia członków Zespołu (5,7%) oraz 2 915,10 zł na biegłego rewidenta (0,3%). Termin realizacji Zadania i wykorzystania dotacji ustalono od 1 października 2019 do 31 grudnia 2021 r.

W zał. nr 2 do ww. umowy zamieszczono szczegółowy opis Zadania:

- 1) funkcjonowanie w UMWS Zespołu,
- 2) przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla gmin,
- 3) wsparcie doradcze dla gmin z terenu Województwa,
- 4) monitorowanie rewitalizacji.

W sprawozdaniu rocznym z wykonania umowy za okres od 1 października do 31 grudnia 2020 r. podano m.in., że w okresie sprawozdawczym Zespół opracowywał aktualizację informacji zawartych na stronie internetowej rpo.slaskie.pl w zakładce rewitalizacja oraz pracował nad ankietą do gmin Województwa na temat monitoringu programów rewitalizacji oraz zarządzania programem rewitalizacji. Dodatkowo Zespół współpracował i wspierał merytorycznie gminy w kwestiach związanych z aktualizacją LPR/GPR. Ponadto, czterech członków Zespołu uczestniczyło w szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W ramach przygotowania spotkań edukacyjnych dla gmin Zespół opracował konspekt szkolenia, szczegółowy opis przedmiotu zamówienia oraz dokumenty potrzebne do uruchomienia procedury zamówień publicznych na realizację usługi eksperckiej na przeprowadzenie warsztatów/seminarium/szkoleń. Członkowie Zespołu przygotowali również propozycje miejsc wyjazdów studyjnych oraz wstępnie zaplanowali harmonogram szkoleń dla gmin z Województwa. Sprawozdanie z realizacji Zadania zgodnie w ww. umową dotacji było przedmiotem badania przeprowadzonego przez biegłego rewidenta w dniach 8-9 kwietnia 2020 r. Na podstawie przeprowadzonego badania biegły rewident zarekomendował przyjęcie sprawozdania bez zastrzeżeń.

Na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK³² Województwo było w trakcie zawierania aneksu do ww. umowy. Zastępca Dyrektora Departamentu RR podała, że główna zmiana w umowie będzie dotyczyła wydłużenia realizacji projektu o rok, tj. do końca 2022 r. „Ze względu na sytuację epidemiologiczną w Województwie podjęto decyzję, że szkolenia dla JST zostaną przesunięte i odbędą się w latach 2021-2022”.

(akta kontroli Tom III str. 409-446)

2.4. W okresie objętym kontrolą UMWS zorganizował lub współorganizował otwarte szkolenia i warsztaty w zakresie rewitalizacji skierowane do beneficjentów i przyszłych wnioskodawców.

W ramach spotkań z cyklu „Środa z Funduszami” odbyły się 3 sierpnia 2016 r. spotkania w Sosnowcu, Rybniku, Bielsko-Białej i Częstochowie skierowane do osób oraz instytucji zainteresowanych pozyskaniem wsparcia z funduszy europejskich na rewitalizację. Podczas spotkań, które przeprowadzili specjaliści ds. funduszy

³⁰ Zwanym dalej „Ministrem”.

³¹ Zwanego dalej „Zadaniem”.

³² 13 listopada 2020 r.

europijskich, przedstawione zostały najważniejsze założenia, zasady i cele wykorzystywania środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020³³.

W dniu 22 sierpnia 2016 r. odbyły się w Bytomiu warsztaty dotyczące planowanych do ujęcia w GPR przedsięwzięć rewitalizacyjnych finansowanych w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji. Dotyczyło to przedsięwzięć z zakresu regionalnego rynku pracy³⁴ oraz włączenia społecznego³⁵.

Wydział RR zorganizował w grudniu 2016 r. w Katowicach dwa spotkania pn. „Rewitalizacja”. Tematyka spotkania obejmowała: nową definicję i uwarunkowania rewitalizacji w perspektywie 2014-2020; inne definicje związane z procesem rewitalizacji: projekt rewitalizacyjny, obszar zdegradowany, stan kryzysowy; Programy Rewitalizacji w perspektywie 2014-2020: cechy, elementy, przykłady; nowe narzędzia rewitalizacji: Gminny Program Rewitalizacji, Specjalna Strefa Rewitalizacji, Miejskowy Plan Rewitalizacji; konkursy na realizację projektów rewitalizacyjnych w programach regionalnych: projekty, beneficjenci, nabory; źródła finansowania programów rewitalizacji na poziomie regionalnym; budżet w projektach dotyczących rewitalizacji i kwalifikowalność kosztów; rewitalizacyjne projekty miękkie; partnerstwo publiczno-prywatne w rewitalizacji³⁶.

W czerwcu 2017 r. odbyły się w Katowicach dwa spotkania³⁷ pt. „Rewitalizacja, w tym problematyka Programów Rewitalizacji”, których tematyka obejmowała następujące zagadnienia: 1) Współczesne podejście do rewitalizacji miast: „Jak spełnić wymogi formalne dot. nowych pojęć, procedur konkursowych i zasad oceny programów rewitalizacji w województwie śląskim?” 2) Nowe narzędzia rewitalizacji miast (gminny program rewitalizacji, specjalna strefa rewitalizacji): „Czy i kiedy warto z nich skorzystać? Czym różni się GPR od LPR?” 3) Dobre praktyki i najczęściej popełniane błędy w trakcie opracowywania i wdrażania programów rewitalizacji miast: „W jaki sposób sporządzić diagnozę i delimitację? Jak formułować wizję, cele i kierunki, a następnie przekładać je na projekty?” 4) Projekty rewitalizacji miast: „W jaki sposób inicjować i wzmacniać projekty rewitalizacji?” 5) Dwa duże wyzwania na etapie wdrażania programów rewitalizacji miast: „Jak finansować projekty oraz zaangażować lokalną społeczność i biznes w proces rewitalizacji?” 6) Budżet w projektach dotyczących rewitalizacji, kwalifikowalność kosztów itp. 7) Instrumenty wspierające proces rewitalizacji: „Mamy program i co dalej?” 8) Dylematy rewitalizacji miast i próba ich rozstrzygnięcia (studia przypadków, praca warsztatowa)³⁸.

UMWŚ prowadził punkty informacyjne funduszy europejskich znajdujące się w czterech ośrodkach, tj. Sosnowcu, Rybniku, Częstochowie i Bielsku-Białej, w których można było uzyskać informacje nt. funduszy w zakresie ogólnej charakterystyki funduszy oraz szczegółowych warunków ubiegania się o dotacje na projekty.

(akta kontroli Tom I str. 5, 13-20, Tom III str. 345-356, 382-383)

³³ Link do informacji o naborze: https://rpo.slaskie.pl/czytaj/sroda_z_funduszami_narewitalizacje19716

³⁴ Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia, promocja samozatrudnienia, wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa.

³⁵ Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozwój usług społecznych i zdrowotnych. Link: https://rpo.slaskie.pl/czytaj/warsztat_planowane_przedswiew_rewitalizacyjne_fin_w_ram_obszaru_strategicznej_interwencji_2016_08_17

³⁶ Linki do informacji o naborze: https://rpo.slaskie.pl/czytaj/rewitalizacja_szkolenie_2016_12_12 oraz https://rpo.slaskie.pl/czytaj/szkolenie_rewitalizacja_2016_12_09

³⁷ Zorganizowane również przez Wydział RR.

³⁸ https://rpo.slaskie.pl/czytaj/rewitalizacja_szkolenie_270617

https://rpo.slaskie.pl/czytaj/rewitalizacja_szkolenie_080617

2.5. W okresie objętym kontrolą Departament Audytu i Kontroli Urzędu przeprowadził zadanie audytowe doradcze o nazwie „Przebieg procesu przeprowadzania konkursów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w naborach RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 dla Działania 10.3.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz RPSL.10.03.01-IZ.01-24-189/17 dla Działania 10.3.1. Rewitalizacja terenów zdegradowanych”. Audytorzy wewnętrzni badali zasadność zarzutów wynikających z treści pisma złożonego przez podmiot zewnętrzny, biorący udział w ww. konkursach. Zarzuty dotyczyły weryfikacji projektu rewitalizacyjnego na etapie oceny merytorycznej. Badanie audytowe nie potwierdziło tych zarzutów. W raporcie z audytu wskazano, że dodatkowym potwierdzeniem bezzasadności zarzutów wnioskodawcy dotyczących przebiegu oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie było prawomocne orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, w którym Sąd oddalił skargę podmiotu formułującego ww. zarzuty.

Z przeprowadzonego badania sporządzono 31 stycznia 2019 r. raport³⁹, w którym zawarto dwie rekomendacje: 1) Przeprowadzenie przez pracowników Wydziału RR kontroli systemowej w Instytucji Pośredniczącej w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych⁴⁰ tj. w Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach⁴¹, dotyczącej przebiegu oceny merytorycznej badanych konkursów”, 2) „Rozważenie zasadności przeprowadzenia audytu efektywnościowego w zakresie terminowości rozpatrywania protestów i skarg Wnioskodawców i Beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”.

W związku z powyższymi rekomendacjami w dniach od 12 do 20 marca 2019 r. UMWS przeprowadził kontrolę systemową⁴² w Związku Gmin i Powiatów. Najważniejsze ustalenia tej kontroli⁴³ to: 1) stwierdzono uchybienia w dotychczasowym modelu funkcjonowania Komisji Oceny Projektów⁴⁴ IP ZIT 2) stwierdzono uchybienia w procesie weryfikacji kart ocen. Informacja zawierała dwie rekomendacje: 1) wprowadzenie funkcji „Sekretarza wiodącego”, celem usprawnienia prac KOP IP ZIT, 2) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych zapewniających skuteczną weryfikację kart ocen.

Dyrektor Departamentu audytu i kontroli podał, że audyt w zakresie terminowości i rozpatrywania protestów i skarg wnioskodawców i beneficjentów RPO WSL zostanie uwzględniony w Planie audytu wewnętrznego na 2021 r.

(akta kontroli Tom III str. 384-404)

3.1. Zadania poświęcone wyłącznie rewitalizacji zaplanowano w RPO WSL w Osiach:

- IX Włączenie społeczne, Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałania: 9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT⁴⁵, 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT⁴⁶ i 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSi. Zaplanowana kwota ogółem na realizację

³⁹ Znak: OR-Z 1720.14 2018 OR-ZA ZD-1/19.

⁴⁰ Zwanej dalej „IP ZIT”.

⁴¹ Zwanym dalej „Związkiem Gmin i Powiatów”.

⁴² Nr KS/II/2019.

⁴³ Przedstawione w „Informacji pokontrolnej z kontroli systemowej przeprowadzonej przez IZ RPO WSL” z 21 maja 2019 r.

⁴⁴ Zwanej dalej „KOP”.

⁴⁵ Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

⁴⁶ Regionalne Inwestycje Terytorialne.

ww. poddziałań wynosiła pierwotnie 173 077 718,00 zł⁴⁷. Po zmianach kwota ta wyniosła 103 962 518,00 zł⁴⁸. Wybór projektów następował zarówno w trybie konkursu, jak i pozakonkursowym;

- *X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałania 10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT, 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT, 10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – Konkurs, 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI i 10.3.5 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie.* Zaplanowana kwota ogółem na realizację ww. poddziałań wynosiła pierwotnie 573 905 561,00 zł⁴⁹. Po zmianach kwota ta wyniosła 591 505 561,00 zł⁵⁰. Wybór projektów następował zarówno w trybie konkursu, jak i pozakonkursowym. Działanie 10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego. Na realizację tego zadania zaplanowano kwotę 207 873 600,00 zł⁵¹, która nie zmieniła się. Działanie to było realizowane na podstawie Umowy o Finansowaniu podpisanej 30 listopada 2016 r. przez Zarząd Województwa z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym⁵²/Europejskim Funduszem Inwestycyjnym⁵³. Funkcję pośrednika finansowego powierzono Bankowi Gospodarstwa Krajowego⁵⁴, z którym EBI zawarł 21 lutego 2018 r. umowę operacyjną.

(akta kontroli Tom I str. 426-441, Tom II str. 659)

3.2. W RPO WSL alokacja środków dotycząca rewitalizacji została przewidziana w ramach *Osi Priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna* (finansowanej z EFRR). Alokacja na rewitalizację (priorytet inwestycyjny 9b⁵⁵) w RPO WSL w pierwotnej wersji⁵⁶ została ustalona na 178 433 082 EUR.

(akta kontroli Tom I str. 22, 27)

W Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WSL⁵⁷ w *Osi X*, na realizację *Działania 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych*⁵⁸ przewidziano 130 433 082 EUR, w tym na:

- *Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT* 50 670 600 EUR oraz *Poddziałanie 10.3.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT* 27 083 232 EUR; Instrumenty ZIT i RIT zastosowano w celu dopasowania wsparcia rewitalizacyjnego do potrzeb wynikających z lokalnych uwarunkowań terytorialnych oraz zwiększenia efektywności i komplementarności wsparcia w zakresie kompleksowej rewitalizacji. Zastępca Dyrektora Departamentu RR UMWS podał m.in., że IZ RPO WSL od 2013 r. na bieżąco współpracowała z partnerami lokalnymi, w tym władzami miejskimi, przy ustalaniu zakresu interwencji ZIT/RIT w ramach RPO WSL, w tym w odniesieniu do rewitalizacji. W 2013 r. miało miejsce spotkanie robocze

⁴⁷ Kwota przeliczona na PLN przy wykorzystaniu szacunkowego kursu 1 EUR = 4,4 PLN.

⁴⁸ Przyczyny zmian zostały opisane w pkt 3.2 niniejszego wystąpienia.

⁴⁹ Kwota przeliczona na PLN przy wykorzystaniu szacunkowego kursu 1 EUR = 4,4 PLN.

⁵⁰ Przyczyny zmian zostały opisane w pkt 3.2 niniejszego wystąpienia.

⁵¹ Wg kursu 1 EUR = 4,3307 PLN.

⁵² Zwanym dalej „EBI”.

⁵³ Zwanym dalej „EFI”.

⁵⁴ Zwanemu dalej „BGK”.

⁵⁵ Zwany dalej „PI 9b”.

⁵⁶ Przyjętej przez Komisję Europejską 18 grudnia 2014 r. i obowiązującej do 15 sierpnia 2018 r.

⁵⁷ Zwanym dalej „SZOOP”, przyjętym uchwałą nr 687/34/V/2015 Zarządu Województwa z 7 maja 2015 r.

⁵⁸ Dla kategorii regionu: region słabiej rozwinięty.

z przedstawicielami Subregionów⁵⁹ w zakresie instrumentu terytorialnego ZIT. Celem spotkania było m.in. przedstawienie propozycji działań, które miałyby zostać objęte instrumentem ZIT. W ramach prowadzonych wówczas prac IZ opiniowała wstępne propozycje list projektów ZIT, m.in. w obszarze rewitalizacji, jako element przygotowania do realizacji instrumentu ZIT. W efekcie IZ przekazała subregionom planowane wartości alokacji EFR i EFS na ZIT w ramach RPO WSL w podziale na priorytety inwestycyjne/działania, w tym m.in. rewitalizację, z prośbą o opinie w zakresie dostosowania do problemów i potrzeb Subregionów. Konsultacje te zakończyły się w listopadzie 2013 r. i umożliwiły przyjęcie przez Zarząd Województwa uzgodnionego podziału środków.

- *Poddziałanie 10.3.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – Konkurs* 10 950 000 EUR; alokacja została wyodrębniona w ramach instrumentu wsparcia dla Obszarów Strategicznej Interwencji⁶⁰, dla miast wymagających rewitalizacji wskazanych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w projekcie dokumentu „Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Umowy Partnerstwa”⁶¹ wskazało Obszary Strategicznej Interwencji oraz zaproponowało dla województwa śląskiego wsparcie na OSI: dla miast i dzielnic wymagających rewitalizacji oraz obszarów wiejskich, w szczególności o najniższym dostępie mieszkańców do dóbr i usług.
- *Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI* 33 729 250 EUR; Alokacja środków w ramach instrumentu OSI dedykowanego dla Bytomia i Radzionkowa (tryb pozakonkursowy)⁶². Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wskazało w projekcie Umowy Partnerstwa Bytom jako miasto, które otrzymać miało specjalne dodatkowe środki w ramach OSI. Miasto Bytom (oraz funkcjonalnie z nim powiązany Radzionków będący niegdyś dzielnicą Bytomia) charakteryzowało się, oprócz wysokiego bezrobocia, występowaniem znacznych szkód pogórnich, które powodowały m.in. zawalenia budynków, a także postępujące wyludnienie i dekapitalizację obiektów w centrum miasta.
- *Poddziałanie 10.3.5 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie* 8 000 000 EUR; Zastosowano instrument Rozwój Lokalny Kierowany na Społeczność wdrażany w oparciu o Lokalne Strategie Rozwoju.

Na realizację *Działania 10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego* przewidziano 48 000 000 EUR; Zastosowano instrument finansowy, w którym wyodrębniono pulę środków na pożyczki rewitalizacyjne. W ramach RPO WSL zdecydowano o kontynuacji wsparcia pożyczkowego w obszarze rewitalizacji zapoczątkowanego w 2010 r. w ramach inicjatywy JESSICA, w celu ożywienia gospodarczego terenów wymagających rewitalizacji na obszarze całego województwa. W szczególności działania te polegać miały na zagospodarowaniu przestrzeni miejskich, przebudowie oraz remoncie obiektów przemysłowych, powojсковych i popegeerowskich oraz przebudowie lub remoncie zdegradowanych budynków.

Dodatkowa uzupełniająca alokacja (dla regionów słabiej rozwiniętych) w kwocie 39 335 845 EUR została wyznaczona w ramach EFS w ramach *Osi IX Włączenie społeczne, Działania 9.1. Aktywna integracja, Poddziałania: 9.1.1 Wzmacnianie*

⁵⁹ Północnego, Południowego, Centralnego i Zachodniego.

⁶⁰ Zwanych dalej „OSI”.

⁶¹ Zwanego dalej „Umową Partnerstwa”.

⁶² Dla Bytomia i Radzionkowa została wyznaczona pula środków w wysokości 105 mln EUR (100 mln EUR dla Bytomia i 5 mln EUR dla Radzionkowa) w ramach różnych priorytetów inwestycyjnych, również poza PI 9b.

potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT (21 544 915 EUR), 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT (6 540 930 EUR) i 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI (11 250 000 EUR).

(akta kontroli Tom I str. 20-24, 27-36, 54-55, 57a-59, 60a-74, 76, 81-83, 85)

Uchwałą nr 908/40/VI/2019 Zarządu Województwa z 8 maja 2019 r. w sprawie aktualizacji SZOOP zwiększona została o 4 000 000 EUR⁶³ alokacja przeznaczona na Poddziałanie 10.3.5 i wyniosła po zmianie 12 000 000 EUR (kwota ogółem na Działanie 10.3 w osi X wzrosła do 134 433 082 EUR).

Na mocy ww. uchwały dokonano również zmniejszenia o 4 300 000 EUR kwoty przeznaczonej na Poddziałanie 9.1.3 (Działanie 9.1, Oś IX), która po zmianie wyniosła 6 950 000 EUR. Zmiana wynikała z decyzji Zarządu o przesunięciu środków niewykorzystanych w ramach ww. poddziałania do Poddziałania 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – konkurs. Ogółem kwota uzupełniająca alokację na działania rewitalizacyjne w ramach EFS wyniosła po zmianie 35 035 845 EUR.

Uchwałą nr 1901/63/VI/2019 Zarządu Województwa z 21 sierpnia 2019 r. w sprawie aktualizacji SZOOP zmniejszono alokację środków na projekty rewitalizacyjne w ramach Poddziałania: 9.1.1 o 10 500 000 EUR, która po zmianie wyniosła 11 044 915 EUR oraz 9.1.2 o 908 000 EUR, kwota po zmianie wyniosła 5 632 930 EUR. W Rejestrze zmian do SZOOP (wersja 16.2) podano, że ww. zmiany wynikały z decyzji o przesunięciu niewykorzystanych środków z puli ZIT/RIT. Ogółem alokacja na działania rewitalizacyjne w ramach EFS wyniosła po zmianie ww. uchwałą 23 627 845 EUR.

(akta kontroli Tom I str. 29, 37-53, 85)

W sprawie przyczyny niewykorzystania ww. środków w ramach Osi IX Działania 9.1., Poddziałania 9.1.1, 9.1.2 i 9.1.3 Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła: „ (...)przesunięto środki pochodzące z Poddziałania 9.1.3 do Poddziałania 9.1.5 zapewniając wnioskodawcom realizującym na tym terenie kryterium dodatkowe, za które można otrzymać 4 punkty: Czy projekt realizowany jest wyłącznie na obszarze strategicznej interwencji Miasta Bytom? Powyższa zmiana spowodowana była chęcią jak najszerszego wykorzystania dostępnych środków w celu wzmocnienia projektów rewitalizacyjnych i umożliwienie złożenia wniosków dla tych wnioskodawców, którzy nie byli gotowi w poprzednich naborach w ramach Poddziałania 9.1.3, a ich projekty znalazły się w GPR Bytomia. (...) Powyższa zmiana⁶⁴ została poprzedzona konsultacjami i uzgodnieniami z przedstawicielami ZIT i RITów w pierwszej połowie 2019 roku. (...)Konkursy zostały ogłoszone w Poddziałaniu 9.1.5, które zawierało w sobie wszystkie możliwe typy do realizacji w Działaniu 9.1. Zamierzeniem Instytucji Zarządzającej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego było umożliwienie wykorzystania środków, które zostały przewidziane w Porozumieniach ZIT i RIT i zapewnienie możliwości ubiegania się o środki dla wnioskodawców ZIT i RIT, którzy nie złożyli wniosków w poprzednich 3 naborach. Dotychczasowa realizacja konkursów nie spowodowała zakontraktowania przewidzianej alokacji na powyższe konkursy. Połączenie alokacji

⁶³ Zwiększenie obejmowało środki przeniesione z obszaru dotyczącego infrastruktury usług społecznych oraz mieszkalnictwa.

⁶⁴ Przesunięcie środków z Poddziałania 9.1.1 i 9.1.2 na realizację projektów w ramach Poddziałania 9.1.5. – przypis kontrolera.

z poszczególnych subregionów w celu ogłoszenia jednego konkursu z wydzielonymi pulami środków na subregiony zawierają środki niewykorzystane dotąd przez dany subregion. (...)"

(akta kontroli Tom I str. 272-274, 357-363)

3.3. Zadania dotyczące rewitalizacji, które miały wspierać działania wyłącznie jej poświęcone, zaplanowano w RPO WSL w nw. osiach i działaniach:

- Oś III Konkurencyjność MŚP⁶⁵, Działanie 3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP (89 760 000,00 zł⁶⁶),
- Oś IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii (27 681 882,00 zł), Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej (532 780 591,20 zł), Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie (451 668 540,40 zł),
- Oś V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, działanie 5.1 Gospodarka wodno-ściekowa (190 210 442,40 zł), Działanie 5.2 Gospodarka odpadami (6 757 894,00 zł), Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe (123 461 250,00 zł), Działanie 5.4 Ochrona różnorodności biologicznej (157 819 618,00 zł),
- Oś VII Regionalny rynek pracy, Działanie 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (57 629 000,00 zł), Działanie 7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (53 294 824,00 zł), Działanie 7.4 Wspomaganie procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (14 340 955,20 zł),
- Oś VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy, Działanie 8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego (13 564 720,40 zł), Działanie 8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników (25 594 170,80 zł),
- Oś IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne (170 927 182,80 zł), Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej w regionie (1 100 000,00 zł),
- Oś X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych (190 930 102,00 zł),
- Oś XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego (7 763 320,40 zł), Działanie 11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych (13 174 700,00 zł),
- Oś XII Infrastruktura edukacyjna, Działanie 12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego (123 141 167,60 zł), Działanie 12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego (141 301 001,60 zł).

(akta kontroli Tom I str. 442-489, Tom II str. 656-658)

4.1. Nabory wniosków na projekty rewitalizacyjne w zakresie Osi IX, Działania 9.1 zaplanowano w następujących terminach:

- 1) dla Poddziałania 9.1.1: nabory nr: RPSL.09.01.01-IZ.01-24-101/17 – od 20 marca 2017 r. do 12 maja 2017 r.⁶⁷, RPSL.09.01.01-IZ.01-24-207/17 –

⁶⁵ Konkurencyjność Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

⁶⁶ Wg kursu 1 EUR = 4,4 PLN; w niniejszym pkt podano kwoty po zmianach wg stanu na 9 października 2020 r.

⁶⁷ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 2429/156/IV/2016 z 29 listopada 2016 r.

- od 30 listopada 2017 r. do 11 stycznia 2018 r.⁶⁸ oraz RPSL.09.01.01-IZ.01-24-278/18 – od 1 października 2018 r. do 29 listopada 2018 r.⁶⁹,
- 2) dla *Poddziałania* 9.1.2: nabory nr: RPSL.09.01.02-IZ.01-24-102/17 i RPSL.09.01.02-IZ.01-24-104/17 – od 20 marca 2017 r. do 19 kwietnia 2017 r.⁷⁰, RPSL.09.01.02-IZ.01-24-103/17 – od 20 marca 2017 r. do 27 kwietnia 2017 r.⁷¹, RPSL.09.01.02-IZ.01-24-208/17 i RPSL.09.01.02-IZ.01-24-209/17 – od 30 listopada 2017 r. do 11 stycznia 2018 r.⁷², RPSL.09.01.02-IZ.01-24-210/17 – od 30 listopada 2017 r. do 25 stycznia 2018 r.⁷³, RPSL.09.01.02-IZ.01-24-279/18 i RPSL.09.01.02-IZ.01-24-280/18 – od 28 września 2018 r. do 29 listopada 2018 r.⁷⁴ oraz RPSL.09.01.02-IZ.01-24-281/18 – od 28 września 2018 r. do 29 listopada 2018 r.⁷⁵
- 3) dla *Poddziałania* 9.1.3: nabór nr: RPSL.09.01.02-IZ.01-24-197/17 od 11 września 2017 r. do 11 października 2017 r.⁷⁶
- Ogłoszenia o ww. naborach opublikowano na stronie www.rpo.slaskie.pl oraz na stronie internetowej Województwa Śląskiego co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem. Terminy naborów nie były zmieniane.
- (akta kontroli Tom I str. 490, 495-498, 503)

Nabory wniosków na projekty rewitalizacyjne w zakresie Osi X, *Działania* 10.3 zaplanowano w następujących terminach:

- 1) dla *Poddziałania* 10.3.1 nabory nr:
- RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16 – pierwszy termin maj/czerwiec 2016 r.⁷⁷; W harmonogramie naboru przyjętym uchwałą nr 713/110/V/2016 Zarządu Województwa z 26 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji harmonogramu naborów wniosków o dofinansowanie na rok 2016 w ramach RPO WSL zamieszczono adnotację „istnieje zagrożenie nieuruchomienia naboru w terminie maj-czerwiec z uwagi na brak zakończenia opiniowania programów rewitalizacji przez IZ RPO WSL”. Ze względu na powyższą okoliczność pierwszy termin naboru został anulowany. W harmonogramie naboru przyjętym przez Zarząd Województwa uchwałą nr 1525/128/V/2016 z 26 lipca 2016 r. zamieszczono adnotację „Nabór maj/czerwiec został odwołany z przyczyn niezależnych od IOK⁷⁸”. Drugi termin rozpoczęcia naboru zaplanowano na listopad/grudzień 2016 r.⁷⁹ – wyznaczono termin otwarcia naboru na 30 grudnia 2016 r., zamknięcia - na 30 marca 2017 r. Uchwałą nr 663/182/V/2017 Zarządu Województwa z 30 marca 2017 r. termin zamknięcia naboru został przesunięty na 31 maja 2017 r. Okres naboru został wydłużony na wniosek IP Subregionu Centralnego i jednostek samorządu terytorialnego w związku z problemami związanymi z zatwierdzeniem programów rewitalizacji i brakiem gotowości projektów;
 - RPSL.10.03.01-IZ.01-24-189/17 – planowany termin rozpoczęcia naboru na sierpień/wrzesień 2017 r. został przyjęty uchwałą nr 2429/156/V/2016 Zarządu Województwa z 29 listopada 2016 r. W Regulaminie Konkursu

⁶⁸ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 993/194/V/2017 z 23 maja 2017 r.

⁶⁹ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 2289/225/V/2017 z 7 listopada 2017 r.

⁷⁰ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 2429/156/V/2016 z 29 listopada 2016 r.

⁷¹ Jw.

⁷² Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 993/194/V/2017 z 23 maja 2017 r.

⁷³ Jw.

⁷⁴ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 688/250/V/2018 z 27 marca 2018 r.

⁷⁵ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 1454/265/V/2018 z 26 czerwca 2018 r.

⁷⁶ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 739/186/V/2017 z 11 kwietnia 2017 r.

⁷⁷ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 2217/78/V/2015 z 24 listopada 2015 r.

⁷⁸ Instytucji Organizującej Konkurs.

⁷⁹ Harmonogram naboru ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 713/110/V/2016 z 26 kwietnia 2016 r.

podano termin rozpoczęcia naboru od 31 sierpnia 2017 r., a zamknięcia 26 października 2017 r. Pierwsza zmiana terminu zamknięcia naboru nastąpiła m.in. na prośbę IP ZIT Subregionu Centralnego, motywowanej sygnałami o trudnościach w przygotowaniu projektów rewitalizacyjnych oraz chęcią zapewnienia potencjalnym wnioskodawcom lepszego rozeznania w dostępie do finansowania po rozstrzygnięciu konkursu nr RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16. Uchwałą nr 2119/222/V/2017 Zarządu Województwa z 17 października 2017 r. przedłużono termin zamknięcia naboru do 11 stycznia 2018 r. Druga zmiana terminu zamknięcia naboru nastąpiła również na prośbę IP ZIT Subregionu Centralnego w związku z przedłużeniem rozstrzygnięcia konkursu nr RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16. Uchwałą nr 32/235/V/2018 Zarządu Województwa z 9 stycznia 2018 r. przedłużono termin zamknięcia naboru do 31 stycznia 2018 r.;

2) dla *Poddziałania 10.3.2* nabory nr:

- Subregion Północny:
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-128/16 – uchwałą nr 2217/78/V/2015 Zarządu Województwa z 24 listopada 2015 r. ustalono termin rozpoczęcia naboru na listopad/grudzień 2016 r. Pierwotnie nabór wniosków o dofinansowanie projektów miał być prowadzony od 30 grudnia 2016 r. do 28 lutego 2017 r. Uchwałą nr 632/181/V/2017 r. z 28 marca 2017 r. Zarząd Województwa przedłużył termin naboru do 27 kwietnia 2017 r. Zmiana nastąpiła na wniosek IP RIT Subregionu Północnego w związku z problemem gmin dotyczącym zatwierdzenia programów rewitalizacji;
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-220/17 - uchwałą nr 993/194/V/2017 Zarządu Województwa z 23 maja 2017 r. przyjęto termin rozpoczęcia naboru na listopad 2017 r. Termin składania wniosków ustalono od 30 listopada 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. Termin naboru nie był zmieniany;
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-345/19 - uchwałą nr 615/20/VI/2019 Zarządu Województwa z 27 marca 2019 r. przyjęto termin rozpoczęcia naboru na wrzesień 2019 r. Termin składania wniosków ustalono od 30 września 2019 r. do 28 listopada 2019 r. Termin naboru nie był zmieniany;
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-393/20 - uchwałą nr 136/97/VI/2020 Zarządu Województwa z 22 stycznia 2020 r. przyjęto termin rozpoczęcia naboru na maj 2020 r. Termin składania wniosków ustalono od 31 maja 2020 r. do 30 lipca 2020 r. Uchwałą nr 1558/147/VI/2020 r. z 15 lipca 2020 r. Zarząd Województwa przedłużył okres trwania naboru do 30 grudnia 2020 r. Zmiana nastąpiła na prośbę IP Regionu Północnego;
- Subregion Zachodni:
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-129/16 - uchwałą nr 2217/78/V/2015 Zarządu Województwa z 24 listopada 2015 r. ustalono termin rozpoczęcia naboru na maj/czerwiec 2016 r. W harmonogramie naboru przyjętym uchwałą nr 713/110/V/2016 Zarządu Województwa z 26 kwietnia 2016 r. zamieszczono adnotację „istnieje zagrożenie nieuruchomienia naboru w terminie maj - czerwiec z uwagi na brak zakończenia opiniowania programów rewitalizacji przez IZ RPO WSL” oraz ustalono drugi termin naboru na listopad/grudzień 2016 r. Nie ogłoszono naboru w maj/czerwcu 2016 r. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 30 grudnia 2016 r. do 28 lutego 2017 r.;
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-167/17 - planowany termin rozpoczęcia naboru na czerwiec 2017 r. został przyjęty uchwałą nr 2429/156/VI/2016 Zarządu Województwa z 29 listopada 2016 r. Termin naboru nie był zmieniany. Nabór

- wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 30 czerwca 2017 r. do 30 sierpnia 2017 r.;
- RPSL.10.03.02-IZ.01-24-227/17 - planowany termin rozpoczęcia naboru na grudzień 2017 r. został przyjęty uchwałą 993/194/VI/2017 Zarządu Województwa z 23 maja 2017 r. Termin naboru nie był zmieniany. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 29 grudnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r.;
- RPSL.10.03.02-IZ.01-24-312/19 - planowany termin rozpoczęcia naboru na kwiecień 2019 r. został przyjęty uchwałą 2251/289/VI/2018 Zarządu Województwa z 2 października 2018 r. Termin naboru nie był zmieniany Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 30 kwietnia 2019 r. do 27 czerwca 2019 r.;
- RPSL.10.03.02-IZ.01-24-394/20 - planowany termin rozpoczęcia naboru na maj 2020 r. został przyjęty uchwałą 136/97/VI/2020 Zarządu Województwa z 22 stycznia 2020 r. Termin naboru nie był zmieniany Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 31 maja 2020 r. do 30 lipca 2020 r.;
- Subregion Południowy:
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-127/16 - uchwałą nr 2217/78/VI/2015 Zarządu Województwa z 24 listopada 2015 r. ustalono termin rozpoczęcia naboru na maj/czerwiec 2016 r. W harmonogramie naboru przyjętym uchwałą nr 713/110/VI/2016 Zarządu Województwa z 26 kwietnia 2016 r. zamieszczono adnotację „istnieje zagrożenie nieuruchomienia naboru w terminie maj - czerwiec z uwagi na brak zakończenia opiniowania programów rewitalizacji przez IZ RPO WSL” oraz ustalono drugi termin naboru na listopad/grudzień 2016 r. Nie ogłoszono naboru w maju/czerwcu 2016 r. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów zaplanowany został w terminie od 30 grudnia 2016 r. do 28 lutego 2017 r.; Uchwałą nr 373/172/VI/2017 z 21 lutego 2017 r. Zarząd Województwa przesunął datę zakończenia naboru do 30 marca 2017 r. Zmiana terminu zakończenia naboru wniosków nastąpiła na prośbę IP Subregionu Południowego w związku z trwającą oceną programów rewitalizacji;
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-219/17 - planowany termin rozpoczęcia naboru na listopad/grudzień 2017 r. został ustalony uchwałą nr 2429/156/VI/2016 Zarządu Województwa z 29 listopada 2016 r. Termin naboru nie był zmieniany. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 30 listopada 2017 r. do 31 stycznia 2018 r.;
 - RPSL.10.03.02-IZ.01-24-326/19 - planowany termin rozpoczęcia naboru na lipiec 2019 r. został ustalony uchwałą 615/20/VI/2019 Zarządu Województwa z 27 marca 2019 r. Termin naboru nie był zmieniany. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 29 lipca 2019 r. do 30 września 2019 r.;
- 3) dla *Poddziałania 10.3.3* nabór nr RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 – planowany termin rozpoczęcia naboru został ustalony uchwałą Zarządu Województwa nr 2429/156/VI/2016 z 29 listopada 2016 r. na maj 2017 r. Termin naboru nie był zmieniany. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 28 maja 2017 r. do 27 lipca 2017 r.;
- 4) dla *Poddziałania 10.3.5* nabory nr:
 - RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16 – uchwałą nr 2217/78/VI/2015 Zarządu Województwa z 24 listopada 2015 r. ustalono termin rozpoczęcia naboru na sierpień/wrzesień 2016 r. Pierwotnie nabór wniosków o dofinansowanie projektów miał być prowadzony od 30 grudnia 2016 r. do 28 lutego 2017 r.

Uchwałą nr 2482/157/VI/2016 r. z 6 grudnia 2016 r. Zarząd Województwa przedłużył termin zakończenia naboru do 30 marca 2017 r.;

- RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17 – uchwałą nr 739/186/VI/2017 Zarządu Województwa z 11 kwietnia 2017 r. ustalono termin rozpoczęcia naboru na sierpień 2017 r. Termin naboru nie był zmieniany. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 31 sierpnia 2017 r. do 26 października 2017 r.;
- RPSL.10.03.05-IZ.01-24-372/20 – uchwałą nr 2748/84/VI/2019 Zarządu Województwa z 28 listopada 2019 r. ustalono termin rozpoczęcia naboru na styczeń 2020 r. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów prowadzony był od 31 stycznia 2020 r. Uchwałą nr 668/111/VI/2020 r. z 12 marca 2020 r. w sprawie wydłużenia terminu składania wniosków w wybranych konkursach w ramach RPO WSL Zarząd Województwa ustalił termin zakończenia naboru na 30 czerwca 2020 r.

Ogłoszenia o ww. naborach opublikowano na stronie www.rpo.slaskie.pl oraz na stronie internetowej Województwa Śląskiego co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem. Harmonogramy naborów, które podlegały aktualizacji niezwłocznie zamieszczano na ww. stronach. Nie wystąpiły sytuacje, w których IZ dokonałaby zmiany terminów harmonogramu w okresie krótszym niż 3 miesiące przed planowanym pierwotnie terminem naboru.

(akta kontroli Tom I str. 500-506, Tom II 563-608)

4.2.1. Środki zaplanowane na rewitalizację w ramach Osi IX, *Działania 9.1., Poddziałań 9.1.1 i 9.1.2* nie zostały rozdysponowane w pełni, co było spowodowane tym, że wartość projektów wybranych do dofinansowania w poszczególnych konkursach była niższa niż wartość alokacji przeznaczonej na dany konkurs.

W *Poddziałaniu 9.1.1* przeprowadzone zostały trzy konkursy, w ramach których zaplanowano dofinansowanie ogółem w kwocie 92 631 639,61 zł, z czego rozdysponowano 41 498 985,10 zł (tj. 44,8%).

W *Poddziałaniu 9.1.2* przeprowadzonych zostało dziewięć konkursów, w ramach których zaplanowano dofinansowanie ogółem w kwocie 43 058 744,16 zł, z czego rozdysponowano 23 990 690,84 zł (tj. 55,7%).

W *Poddziałaniu 9.1.3* przeprowadzony został jeden konkurs, w ramach którego zaplanowano dofinansowanie w kwocie 37 206 919,28 zł, z czego rozdysponowano 23 492 082,96 zł (tj. 63,1%).

Środki pozostałe w ramach *Poddziałań 9.1.1, 9.1.2* przeniesiono w ramach *Działania 9.1* na konkurs ogólny w ramach poddziałania 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – konkurs. Poddziałanie to zawierało w sobie wszystkie możliwe typy do realizacji w *Działaniu 9.1*. W sytuacji, gdy dotychczasowa realizacja konkursów nie spowodowała zakontraktowania przewidzianej alokacji na konkursy, połączono alokacje z poszczególnych subregionów w celu ogłoszenia jednego konkursu z wydzielonymi pulami środków na subregiony, zawierającymi środki niewykorzystane dotąd przez dany subregion w ramach innych poddziałań.

(akta kontroli Tom II str. 559-562, 56, 610-611)

4.2.2. Środki zaplanowane w ramach na rewitalizację w ramach Osi X, *Działania 10.3* rozdysponowano w następujący sposób:

- Dla *Poddziałania 10.3.1*:

- 1) nabór RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 118 678 182,33 zł. Została ona początkowo zwiększona⁸⁰ do 127 379 131,92 zł, a następnie uchwałą nr 1119/259/V/2018 Zarządu Województwa z 22 maja 2018 r.⁸¹ – do 143 126 598,00 zł, z czego rozdysponowano 141 962 682,97 zł (tj. 99,2%). Wybór projektów następował na zaplanowaną kwotę, następnie dokonywano wyboru projektów z listy rezerwowej;
- 2) nabór RPSL.10.03.01-IZ.01-24-189/17 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 84 648 605,53 zł. Kwota w konkursie została zmniejszona uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2349/291/V/2018 z dnia 9 października 2018 r. do kwoty 75 738 226,00 zł z uwagi na wykorzystanie większej niż przewidziano alokacji w pierwszym konkursie w tym poddziałaniu⁸². Rozdysponowano 71 212 084,64 zł (tj. 94,0%), pozostało 4 526 141,36 zł. Kierownik Oceny Projektów 3 w Departamencie EFRR podał, że „(...) Na moment wyboru i długo potem nie było możliwości wyboru projektów „z rezerwy” (...). Pierwszy na liście projekt wnioskuje o dofinansowanie środkami EFRR w wysokości 7 982 180,00 PLN. Możliwość wyboru do dofinansowania z uwagi na dostępność środków pojawiła się w październiku 2020 r. Obecnie trwa analiza możliwości wyboru tego projektu do dofinansowania (...). Ponadto Instytucja Pośrednicząca zgłosiła kilka propozycji zwiększenia dofinansowania dla realizowanych projektów. Planuje się wykorzystanie alokacji w ramach Poddziałania 10.3.1. Wg comiesięcznego przeliczenia dostępnej alokacji, w listopadzie w całym Poddziałaniu 10.3.1 dostępna jest kwota 11 650 398,77 PLN”.

(akta kontroli Tom II str. 566-567, 577-583, 609-610)

- Środki zaplanowane w ramach *Poddziałania 10.3.2*:

- 1) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-128/16 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 24 102 012, 82 zł. Kwota ta była zwiększana kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa do: 26 394 162,19 zł⁸³, następnie do 26 633 494,20 zł⁸⁴ i uchwałą nr 2407/76/VI/2019 Zarządu Województwa

⁸⁰ Uchwałą nr 140/238/V/2018 Zarządu Województwa z 23 stycznia 2018 r. w sprawie zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów oraz wybór do dofinansowania dodatkowych projektów w ramach konkursu nr RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16 dla Poddziałania 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT Subregionu Centralnego w ramach Osi priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna RPO WSL wraz z zwiększeniem poziomu dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania o dodatkowe środki pochodzące z budżetu państwa.

⁸¹ W sprawie aktualizacji Listy ocenionych projektów zawierającej wyniki prac Komisji Oceny Projektów w ramach konkursu nr RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16 dla Poddziałania 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT Subregionu Centralnego w ramach osi priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna RPO WSL w wyniku zakończenia procedury odwoławczej oraz zwiększenia alokacji w konkursie.

⁸² Konkurs RPSL.10.03.01-IZ.01-24-126/16.

⁸³ Uchwałą nr 1116/259/V/2018 Zarządu Województwa z 22 maja 2018 r. w sprawie aktualizacji Listy ocenionych projektów zawierającej wyniki prac Komisji Oceny Projektów, zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie oraz wyboru do dofinansowania projektu w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01-24-128/16 dla Poddziałania 10.3.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT Subregionu Północnego w ramach osi priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w wyniku zakończenia procedury odwoławczej oraz zwiększenie dofinansowania dla wybranego projektu o dodatkowe środki pochodzące z budżetu państwa.

⁸⁴ Uchwałą nr 2243/72/VI/2019 Zarządu Województwa z 2 października 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1116/259/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22.05.2018 r. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania dla projektu nr WND-RPSL.10.03.02-24-036F/17, pt.: „Rewitalizacja zdegradowanego obszaru miasta Kłobucka poprzez: - przebudowę i rozbudowę budynku „Strzelnicy” na terenie OSiR w Kłobucku na potrzeby Kłobuckiego Centrum Usług Społecznych oraz - przebudowę i rozbudowę budynku przy ul. Harcerskiej 4a w Kłobucku na potrzeby Centrum Integracji i Aktywności Społecznej” realizowanego przez Gminę Kłobuck w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01-24-128/16.

- z dnia 23 października 2019 r.⁸⁵ do 27 541 266,51 zł. W wyniku konkursu rozdysponowano z tej kwoty 26 716 413,88 zł (tj. 97,0%);
- 2) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-129/16 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 23 531 118,29 zł. W wyniku konkursu rozdysponowano kwotę 6 918 699,28 zł (tj. 29,4%). Niepełne rozdysponowanie środków wynikało z braku projektów spełniających kryteria oceny. Nie wystąpiły przesunięcia kwot na inne działania czy poddziałania. Pozostałe środki w kwocie 16 612 419,01 zł przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;
 - 3) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-127/16 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 14 474 338,37 zł. Wykorzystano 14 278 188,13 zł (tj. 98,6%)⁸⁶;
 - 4) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-219/17 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 3 824 921,40 zł, rozdysponowano 3 376 592,53 zł (tj. 88,3%). Alokacja nie została rozdysponowana w całości z powodu braku projektów spełniających kryteria oceny. Nie wystąpiły przesunięcia kwot na inne działania czy poddziałania. Pozostałe środki w kwocie 448 328,87 zł przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;
 - 5) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-220/17 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 862 440,00 zł. W wyniku konkursu wybrano jeden projekt na zaplanowaną kwotę. Następnie uchwałą nr 2408/76/VI/2019 Zarządu Województwa z dnia 23 października 2019 r.⁸⁷ dokonano zwiększenia jego dofinansowania do kwoty 1 111 510,65 zł.;
 - 6) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-167/17 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 32 434 552,80 zł, rozdysponowano 15 736 834,57 zł (tj. 48,5%). Alokacja nie została rozdysponowana w całości z powodu braku projektów spełniających kryteria oceny. Nie wystąpiły przesunięcia kwot na inne działania czy poddziałania. Pozostałe środki w kwocie 16 697 718,23 zł przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;
 - 7) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-227/17 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 23 337 600,00 zł, rozdzielono kwotę 11 536 415,95 zł (tj. 49,4%). Alokacja nie została rozdysponowana w całości z powodu braku projektów spełniających kryteria oceny. Nie wystąpiły przesunięcia kwot na inne działania czy poddziałania. Pozostałe środki w kwocie 11 801 184,05 zł przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;
 - 8) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-345/19 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 772 416,00 zł. Kwota nie została rozdysponowana ze względu na brak projektów spełniających kryteria oceny. Środki z ww. naboru przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;

⁸⁵ W sprawie zmiany Uchwały nr 2243/72/VI/2019 z dnia 02.10.2019 r. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania dla projektu „Odnowa Topolowa! Rewitalizacja przestrzeni miejskiej przy ul. Topolowej w Żarkach Gmina Żarki” oraz aktualizację listy projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01-24-128/16.

⁸⁶ Różnica pomiędzy kwotą planowaną a rozdysponowaną wynika z różnicy kursowej EUR w stosunku do PLN.

⁸⁷ W sprawie zmiany Uchwały nr 2078/285/V/2018 z dnia 11.09.2018 r. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania dla projektu „Zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej - Rynku w Przystajni na cele aktywizacji społecznej mieszkańców” oraz aktualizację listy projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01.-24-220/17.

- 9) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-312/19 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 21 573 000,00 zł. Uchwałą nr 231/99/VI/2020 Zarządu Województwa z 29 stycznia 2020 r.⁸⁸ zwiększono wysokość środków EFRR przeznaczonych na wybór do dofinansowania pozytywnie ocenionych projektów w ramach konkursu do wysokości 27 780 458,67 zł; Rozdysponowano 24 957 155,96 zł (89,8%). Alokacja nie została rozdysponowana w całości, ale nie wystąpiły przesunięcia kwot na inne działania czy poddziałania. Pozostałe środki w kwocie 3 384 155,96 zł przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;
- 10) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-326/19 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 1 202 628,01 zł. Kwota ta była zwiększana kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa do: 1 439 162,60 zł⁸⁹, następnie do 1 956 079,67 zł⁹⁰. W wyniku konkursu rozdysponowano 100% tej kwoty;
- 11) nabór RPSL.10.03.02-IZ.01-24-394/20 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 5 657 940,00 zł. Rozstrzygnięcie tego konkursu zaplanowano na luty 2021 r.;
- 12) RPSL.10.03.02-IZ.01-24-393/20 – całkowita kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie wynosiła 6 148 940,00 zł. Rozstrzygnięcie konkursu zaplanowano na lipiec 2021 r.

(akta kontroli Tom II str. 566-570, 577, 584-604, 609-612)

- Środki zaplanowane w ramach *Poddziałania 10.3.3*: nabór nr RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 - do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 41 443 242,90 zł. Kwota ta była zwiększana kolejnymi uchwałami Zarządu Województwa⁹¹ do 48 459 853,62 zł. W wyniku konkursu rozdysponowano z tej kwoty 48 016 660,60 zł (tj. 99,1%).

(akta kontroli Tom II str. 566-570, 577, 605-608, 610)

⁸⁸ W sprawie zwiększenia kwoty przeznaczonej na wybór do dofinansowania projektów oraz wyboru do dofinansowania dodatkowych projektów w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01-24-312/19 dla *Poddziałania 10.3.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT Subregionu Zachodniego RPO WSL*.

⁸⁹ Uchwałą nr 886/120/VI/2020 Zarządu Województwa z 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zwiększenia kwoty przeznaczonej na wybór do dofinansowania projektów oraz wyboru do dofinansowania dodatkowego projektu w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01-24-326/19 dla poddziałania 10.3.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT Subregionu Południowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

⁹⁰ Uchwałą nr 1414/142/VI/2020 Zarządu Województwa z 24 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 886/120/VI/2020 Zarządu Województwa z dnia 22 kwietnia 2020 r. poprzez zatwierdzenie zaktualizowanej Listy ocenionych wniosków o dofinansowanie projektów zawierającej wyniki prac komisji oceny projektów oraz wybór projektu w ramach konkursu nr RPSL.10.03.02-IZ.01-24-326/19 dla poddziałania 10.3.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT Subregionu Południowego RPO WSL.

⁹¹ Nr 1675/58/VI/2019 Zarządu Województwa z 24 lipca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr 2616/299/VI/2018 Zarządu Województwa z dnia 19 listopada 2018 r. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania dla projektu nr ND-RPSL.10.03.03-24-069C/17 pt. „Rozbudowa budynku oraz przystosowanie terenu przy ul. Wałowej 30 w Wodzisławiu Śląskim na potrzeby realizacji projektu pn.: Oaza aktywności” realizowanego przez Powiat Wodzisławski oraz aktualizację Listy ocenionych wniosków o dofinansowanie projektów zawierającej wyniki prac Komisji Oceny Projektów i wyboru do dofinansowania projektów w ramach konkursu RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 dla *Działania 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałania 10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – Konkurs, Osi priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna RPO WSL*; Nr 465/104/VI/2020 z 19 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1675/58/VI/2019 Zarządu Województwa z dnia 24 lipca 2019 r. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania dla projektu nr WND-RPSL.10.03.03-24-069H/17 pt. „Kompleksowa rewaloryzacja i modernizacja zabytkowej Hali „Kapelusz” z przeznaczeniem na Parkowe Centrum Kulturalne” realizowanego przez Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka Spółka Akcyjna w ramach konkursu nr RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 oraz Nr 1051/126/VI/2020 z 14 maja 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 465/104/VI/2020 Zarządu Województwa z dnia 19.02.2020 r. poprzez zwiększenie kwoty dofinansowania dla projektu nr WND-RPSL.10.03.03-24-069H/17 pt. „Kompleksowa rewaloryzacja i modernizacja zabytkowej Hali „Kapelusz” z przeznaczeniem na Parkowe Centrum Kulturalne” realizowanego przez Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka Spółka Akcyjna w ramach konkursu nr RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17.

- Środki zaplanowane w ramach *Poddziałania 10.3.5*:
 - 1) nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 34 645 600,00. Rozdzielono kwotę 15 796 196,80 zł (tj. 45,6%). Alokacja nie została rozdysponowana w całości z powodu braku projektów spełniających kryteria oceny. Nie wystąpiły przesunięcia kwot na inne działania czy poddziałania. Pozostałe środki w kwocie 18 849 403,20 zł przeznaczone zostały na kolejne konkursy w tym poddziałaniu;
 - 2) nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 17 892 965,27 zł. Kwota ta została wykorzystana w 100%, a następnie dokonywano wyboru projektów z listy rezerwowej w wykorzystaniem środków (w kwocie 14 629 574,45 zł) przesuniętych z Działania 10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane go i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych. Łącznie w konkursie rozdysponowano 32 522 539,72 zł;
 - 3) nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-372/20 – do rozdysponowania w ramach konkursu zaplanowano kwotę 2 851 995,00 zł. Rozstrzygnięcie tego naboru zaplanowano na luty 2021 r.

(akta kontroli Tom II str. 566-570, 577, 609, 611-612)

5.1. W okresie objętym kontrolą do UMWS wpłynęło jedno pismo, w którym wprost zwrócono się o interpretację zawartych w RPO WSL kryteriów i zasad wyboru przyjętych dla projektów rewitalizacyjnych. Prezydent Miasta Bielsko-Biała⁹² poprosił⁹³ Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego⁹⁴ o ustalenie jednoznacznego stanowiska IZ dotyczącego zasady komplementarności projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach działań RPO WSL, współfinansowanych zarówno z EFRR, jak i z EFS. Prezydent podał m.in., iż: „Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych poddziałań (...) otrzymują niespójne informacje dotyczące koniecznej komplementarności. Szczególnie podczas szkoleń organizowanych w związku z kolejnymi naborami okazuje się, że nie ma oficjalnego stanowiska, na podstawie którego podmiot zainteresowany będzie mógł zaplanować realizację projektów, o których dofinansowanie zamierza wnioskować. Brak jest jednoznacznej interpretacji dotyczącej np. przedziałów czasowych realizacji komplementarnych projektów, a podczas szkoleń dotyczących działań współfinansowanych z EFS, jest przekazywana informacja, że projekty współfinansowane z tego funduszu nie są uzależnione od projektów współfinansowanych z EFRR, a jedynie projekty realizowane z EFRR są uzależnione od realizacji działań komplementarnych dofinansowanych z EFS (...). Z uwagi na fakt, że beneficjenci mają problem w interpretacji komplementarności istnieje niebezpieczeństwo, że projekty mogą zostać źle przygotowane i nie spełnią wymogów stawianych przez IZ (...)”. Prezydent zwrócił się do Dyrektora Wydziału RR o wydanie oficjalnego stanowiska IZ dotyczącego obowiązującej komplementarności projektów współfinansowanych w ramach EFRR i EFS.

Pismem z 31 maja 2016 r.⁹⁵ Zastępca Dyrektora Wydziału RR poinformowała Prezydenta, że obowiązek komplementarności projektów realizowanych w ramach celów tematycznych⁹⁶ 9 i 10 w programach operacyjnych wynika z zapisów Umowy Partnerstwa, gdzie wprost wskazano, iż przedsięwzięcia infrastrukturalne

⁹² Zwany dalej „Prezydentem”.

⁹³ Pismo z 28 kwietnia 2016 r., znak: BFE.021.2.2.2015.

⁹⁴ Zwanego dalej „Wydziałem RR”, w trakcie kontroli NIK Departament RR.

⁹⁵ Znak: RR-RPIR.430.7.2015; RR-RPIR.KW-143/16.

⁹⁶ Zwanym dalej „CT”.

finansowane z EFRR powinny być powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Podała również, że zapisy RPO WSL wskazują, że realizacja projektu finansowanego z EFRR zasadna jest wyłącznie w powiązaniu z działaniami realizowanymi ze środków EFS. Projekty, które starają się o wsparcie ze środków EFS mogą być realizowane samodzielnie, bez konieczności wykazywania powiązania z innym przedsięwzięciem dofinansowanym w ramach EFRR. Zasada komplementarności powinna być badana przede wszystkim w kontekście interwencji ze środków EFRR, gdyż ta jest uwarunkowana potrzebami społecznymi i realizacją celów dla CT 9-10. Weryfikacja powinna być przede wszystkim przeprowadzona na etapie oceny wniosków o dofinansowanie projektów oraz w okresie trwałości projektów. Beneficjent ma także obowiązek wykazania powiązania pomiędzy projektami EFRR i EFS na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Zastępca Dyrektora Wydziału RR poinformowała również o pracach IZ nad jednoznacznym sformułowaniem zapisów w dokumentacji projektowej, np. w umowie o dofinansowanie.

(akta kontroli Tom I str. 212-216)

O kwestii komplementarności IZ informowała wnioskodawców za pośrednictwem dokumentu „Przewodnik dla beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020”⁹⁷. W wersji obowiązującej od 30 sierpnia 2016 r. (przyjętej uchwałą nr 1764/134A//2016 Zarządu Województwa z 30 sierpnia 2016 r.) zamieszczono rozdział dedykowany komplementarności projektów oraz powiązaniu z projektami współfinansowanymi z EFS. Przewodnik, oprócz publikacji na stronie internetowej rpo.slaskie.pl i publikacji uchwały w BIP, każdorazowo był publikowany wraz z ogłoszeniem o naborze.

(akta kontroli Tom II str. 507-521)

W celu ujednoczenia podejścia do zagadnienia komplementarności w ramach RPO WSL, 4 lipca 2017 r. Zarząd Województwa zaakceptował opracowany przez Wydział RR wewnętrzny dokument kierunkowy pt.: „Komplementarność w ramach RPO WSL”, stanowiący rekomendacje dla komórek/ jednostek wdrożeniowych do uwzględnienia w dokumentach wdrożeniowych, kryteriach wyboru projektów oraz pakietach aplikacyjnych. W dniu 8 marca 2019 r. została przyjęta druga wersja ww. dokumentu. W wersji drugiej wprowadzono zmiany wynikające w szczególności z uelastycznienia „powiązania” projektów EFRR i EFS w obszarach: infrastruktury społecznej, rewitalizacji i edukacji po renegocjacjach RPO WSL oraz zmiany wynikające z rekomendacji badania ewaluacyjnego „Komplementarność interwencji realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 - ocena mechanizmów wdrażania projektów komplementarnych”. Zapisy z ww. dokumentu zostały ujęte w Przewodniku dla beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020.

Na stronie rpo.slaskie.pl⁹⁸ opublikowany został dokument „Zasada komplementarności w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020”.

(akta kontroli Tom II str. 521, 523-539, 556-558)

W okresie objętym kontrolą IZ organizowała szkolenia, których zakres obejmował m.in. zagadnienie komplementarności projektów. W dniach 9 i 12 grudnia 2016 r. odbyły się szkolenia specjalistyczne dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów RPO WSL, na których poruszano m.in. kwestię komplementarności projektów

⁹⁷ Zwany dalej „Przewodnikiem”.

⁹⁸https://rpo.slaskie.pl/dokument/zasada_komplementarnosci_w_ramach_programow_operacyjnych_polityki_spójności__wnioski_na_lata_2014_20.

rewitalizacyjnych⁹⁹. Na stronie internetowej rpo.slaskie.pl IZ informowała o szkoleniach organizowanych w Lokalnym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich w Bielsku-Białej¹⁰⁰. W latach 2016-2018 odbyło się 5 szkoleń¹⁰¹ pt. „Przygotowanie wniosku o dofinansowanie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – za pośrednictwem Lokalnego Systemu Informatycznego”. Tematyka szkoleń służyła wsparciu osób w dziedzinie przygotowania wniosku o dofinansowanie w ramach EFS. Na szkoleniach poruszano m.in. kwestię komplementarności z innymi projektami. W dniach 8 i 27 czerwca 2017 r. odbyło się szkolenie pt. „Rewitalizacja, w tym problematyka Programów Rewitalizacji”.

Wydział EFRR zorganizował 5 stycznia 2017 r. i 26 czerwca 2017 r. spotkanie informacyjne związane z ogłoszeniem konkursów w ramach Osi X, *Działania 10.3*¹⁰², którego tematyka obejmowała m.in. zagadnienie kryteriów oceny projektów. W dniu 29 sierpnia 2017 r. odbyło się, zorganizowane przez Wydział EFRR, spotkanie informacyjne w ramach naboru z *Poddziałania 10.3.5*, na którym omówiony został m.in. system oceny/kryteria oceny wniosków o dofinansowanie. Spotkanie informacyjne dotyczące przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie w konkursach dedykowanych rewitalizacji obszarów zdegradowanych (*Działanie 10.3*) odbyło się również 19 stycznia 2018 r.

(akta kontroli Tom I str. 13-17, 160, 221-254, 540)

W latach 2016-2020 w sześciu przypadkach potencjalni beneficjenci zwracali się do UMWŚ o wyjaśnienie kwestii związanych pośrednio z interpretacją kryteriów i zasad wyboru przyjętych dla projektów rewitalizacyjnych, m.in. w następujących sprawach:

- 1) Naczelnik Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu, pismem z 1 sierpnia 2016 r.¹⁰³, dotyczącym projektów w *Działaniu 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych*, zwróciła się m.in. o interpretację pojęcia „części większego projektu” w zapisie SZOOP¹⁰⁴: W odpowiedzi na ww. pismo udzielonej 14 października 2016 r.¹⁰⁵ Zastępca Dyrektora Wydziału EFRR wyjaśnił, że „część większego projektu” można rozumieć zarówno w ujęciu finansowym, jak również powierzchniowym;
- 2) Wójt Gminy Płużnica, pismem z 19 października 2016 r.¹⁰⁶, zwrócił się z pytaniem, czy w ramach RPO WSL, działania dotyczącego rewitalizacji, możliwe jest dofinansowanie budowy nowych budynków, jeśli zadanie takie zostało

⁹⁹ Szkolenia obejmowały następujące zagadnienia: rewitalizacja, biznesplan w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, prowadzenie ewidencji księgowej dla zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS/EFRR, Prawo Zamówień Publicznych i zasada konkurencyjności w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach EFRR, Prawo Zamówień Publicznych i zasada konkurencyjności w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, kontrola, nieprawidłowości i nadużycia finansowe w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego/Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, pomoc publiczna i pomoc de minimis w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego/Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, rozliczanie projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

¹⁰⁰ Lokalne Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (zwane dalej „LPIFE” - ogólnopolska sieć informacyjna, stworzona oraz koordynowana przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, finansowana w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna; świadczy usługi informacyjne w zakresie wszystkich programów operacyjnych, finansowanych ze środków EFRR, EFS, FS; wszystkie usługi są bezpłatne.

¹⁰¹ W dniach 16 lutego 2016 r., 21 czerwca 2016 r., 3 sierpnia 2016 r. (szkolenia w Katowicach, Sosnowcu, Rybniku, Bielsko-Białej i Częstochowie), 23 marca 2017 r., 21 września 2017 r., 15 maja 2018 r.

¹⁰² Dla działania 10.3 komplementarność była jednym z kryteriów dodatkowych oceny merytorycznej.

¹⁰³ Znak: ZP.062.1.6.2016.

¹⁰⁴ „Dopuszcza się modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych tylko jako część większego projektu mającego na celu rewitalizację zubożonych obszarów publicznych”.

¹⁰⁵ Pismem znak: FR-ROP3.432.10.00006.2016; FR-ROP3.KW-00410/16.

¹⁰⁶ Znak: OA.523.15.2016.EW.

przewidziane w gminnym programie rewitalizacji. Zastępca Dyrektora Wydziału RR odpowiedziała¹⁰⁷, że zapisy RPO WSL wskazują, że beneficjenci województwa śląskiego mogą wykonywać w ramach dofinansowanych przedsięwzięć wszelkiego rodzaju roboty budowlane, za wyjątkiem budowy nowych obiektów;

3) Dyrektor Aeroklubu Gliwickiego Gliwice Lotnisko pismem z 24 kwietnia 2017 r., poprosił o udzielenie informacji, czy planowane przedsięwzięcie polegające na modernizacji (rozbudowa i nadbudowa) obiektów Aeroklubu Gliwickiego będzie możliwe do sfinansowania w ramach *Działania 10.3*. Do pisma załączono uproszczone szkice modernizacji. Zastępca Dyrektora Wydziału EFRR odpowiedziała¹⁰⁸, iż przedstawiony zakres rozbudowy i nadbudowy spełniał wymagania techniczne stawiane projektom z zakresu *Działania 10.3*. Przedstawienie szczegółowego zakresu projektu we wniosku o dofinansowanie pozwoli w pełni ocenić czy proponowana inwestycja spełnia zasady, które obowiązują dla *Działania 10.3*;

4) Kierownik Biura Funduszy i Projektów Unijnych Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej, pismem z 28 września 2017 r.¹⁰⁹, w związku z ogłoszonym konkursem w ramach *Poddziałania 10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT*, zwrócił się z prośbą o udzielenie informacji, czy rewitalizacja parku¹¹⁰ wpisuje się w typ projektu „Zagospodarowanie przestrzeni miejskich, w tym roboty budowlane (za wyjątkiem nowych obiektów) w obiektach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia”, określonego w SZOOP. Zastępca Dyrektora Wydziału EFRR odpowiedziała¹¹¹, iż planowany zakres prac związanych z rewitalizacją parku wpisuje się w ww. typ projektu;

5) Burmistrz Gminy Myszków, pismem z 4 lutego 2019 r.¹¹², zwrócił się z pytaniem, czy Gmina mogłaby ubiegać się o środki z *Osi X, Działania 10.3, Poddziałania 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – RIT* na realizację inwestycji polegającej na rewitalizacji basenu miejskiego. Zastępca Dyrektora Wydziału EFRR odpowiedziała¹¹³, iż Gmina Myszków mogłaby starać się o dofinansowanie ww. inwestycji ze środków unijnych;

6) Wójt Gminy Włodowice, pismem z 6 lutego 2020 r.¹¹⁴, zwrócił się z prośbą o informację dotyczącą możliwości oraz warunków ubiegania się o dofinansowanie na inwestycję zabezpieczenia zespołu pałacowo-parkowego we Włodowicach. Zastępca Dyrektora Wydziału EFRR odpowiedziała¹¹⁵, iż planowany zakres prac wpisuje się w *Działanie 10.3*.

(akta kontroli Tom I str. 217-220, 255-271)

5.2. Kryteria wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT, Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne w RPO WSL* (Priorytet Inwestycyjny 9i) zostały przyjęte przez K uchwałą nr 176 z 16 grudnia 2016 r.¹¹⁶ Wymieniona wyżej uchwała KM została zmieniona uchwałą nr 248 KM z 21 września 2017 r. poprzez uszczegółowienie definicji kryteriów dostępu:

¹⁰⁷ Pismo z 9 listopada 2016 r., znak: RR-RPIR.430.7.2016; RR-RPIR.KW-260/16.

¹⁰⁸ Pismo znak FR-ROP3.432.10.1.2017 z 29 czerwca 2017 r.

¹⁰⁹ Znak: BFU.041.2.4.2017.

¹¹⁰ Podano, na czym miała polegać.

¹¹¹ Pismo znak FR-ROP3.432.133.2017 z 11 października 2017 r.

¹¹² Znak: RM.041.4.2019.

¹¹³ Pismo znak FR-ROP3.430.10.1.2019 z 13 lutego 2019 r.

¹¹⁴ Znak: FP.VIII.041.001.2020.

¹¹⁵ Pismo znak FR-ROP3.432.4.8.2020 z 27 lutego 2020 r.

¹¹⁶ W sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.1 „Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT” Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, RPO WSL* (Priorytet Inwestycyjny 9i).

- 1) „Czy maksymalny okres realizacji projektu wynosi 36 miesięcy?” – kryterium dostępu¹¹⁷. Zgodnie z definicją kryterium to miało być weryfikowane na podstawie zapisów wniosku. Po zmianie dodano zapis: „Treść wniosku o dofinansowanie może podlegać uzupełnieniu i/lub poprawie w zakresie wskazanym w Regulaminie Konkursu”;
- 2) „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?” – kryterium dostępu¹¹⁸. W definicji zapisano m.in., iż w odniesieniu do wynikania projektu z programu rewitalizacji weryfikowany będzie opis wskazany w części B 4. „Czy projekt wynika z programu rewitalizacji?”. Po zmianie dodano, że zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji (lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych) albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych. Dodano również zapis: „Treść wniosku o dofinansowanie może podlegać uzupełnieniu i/lub poprawie w zakresie wskazanym w Regulaminie Konkursu”;
- 3) „Czy projekt realizuje następujące minimalne poziomy efektywności społecznej i zatrudnieniowej (...)” – kryterium dostępu¹¹⁹. Do definicji dodano zapis: „Treść wniosku o dofinansowanie może podlegać uzupełnieniu i/lub poprawie w zakresie wskazanym w Regulaminie Konkursu”.

Uchwałą nr 317 KM z 25 maja 2018 r.¹²⁰ dokonano zmiany rodzaju kryterium „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?” z kryterium dostępu na kryterium dodatkowe. Było to związane ze zmianami zapisów SZOOP dotyczącymi realizowania projektów wynikających z programów rewitalizacji. W związku ze zmianą rodzaju kryterium, zmianie uległa również definicja. W poprzednim ujęciu sposób weryfikacji kryterium był zero-jedynkowy, po zmianie liczba pkt możliwych do uzyskania wynosiła: zero, sześć lub 10. Kryteria wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.1* nie były zmieniane przez KM po 25 maja 2018 r.

(akta kontroli Tom I str. 207, 275-302)

Kryteria wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne w RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)* zostały przyjęte przez KM uchwałą nr 177 z 16 grudnia 2016 r.¹²¹. Wymieniona wyżej uchwała KM została zmieniona uchwałą nr 249 KM z 21 września 2017 r.¹²² w zakresie analogicznym do zmian dokonanych dla *Poddziałania 9.1.1* uchwałą KM nr 248.

(akta kontroli Tom I str. 208, 303-327)

Uchwałą KM nr 318 z 25 maja 2018 r.¹²³ kryteria szczegółowe w ramach *Poddziałania 9.1.2* zostały zróżnicowane, podzielone i dedykowane poszczególnym

¹¹⁷ Dotyczy oceny formalnej.

¹¹⁸ Jw.

¹¹⁹ Dotyczy oceny formalnej.

¹²⁰ W sprawie zmiany kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – ZIT Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)*.

¹²¹ W sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)*.

¹²² W sprawie zmiany kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)*.

¹²³ Jw.

Subregionom: Północnemu, Południowemu i Zachodniemu. Powyższe wynikało z rekomendacji IP RIT, które widziały potrzebę, aby kryteria oraz punktacja przyznana za spełnienie poszczególnych kryteriów były bardziej dostosowane do specyfiki danego Subregionu, a wybrane dzięki nim projekty rozwiązywały konkretne problemy, realizowały cele i wskaźniki wskazane w Strategiach RIT. Kryteria wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.2* nie były zmieniane przez KM po 25 maja 2018 r.

(akta kontroli Tom I str. 328-356, 541, 546)

Kryteria wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne w RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)*¹²⁴ zostały przyjęte przez KM uchwałą nr 120 z 22 września 2016 r.¹²⁵.

Wymieniona wyżej uchwała KM została zmieniona uchwałą nr 178 KM z 16 grudnia 2016 r.¹²⁶ Zmiany dotyczyły:

- 1) kryterium dostępu nr 4, tj. realizacji przez projekt rewitalizacyjny minimalnych poziomów efektywności społecznej i zatrudnieniowej¹²⁷. Zmieniono progi procentowe określające minimalne poziomy efektywności społecznej i zatrudnieniowej w odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób niepełnosprawnych¹²⁸,
- 2) kryterium strategicznego nr 4 „Skutki realizacji projektu na obszarach rewitalizowanych OSI”. Przed zmianą za spełnienie tego kryterium beneficjent mógł otrzymać 10 pkt. Po zmianie od 0 do 10 pkt – dodano zapis, iż panel ekspertów dokona analizy porównawczej wszystkich projektów przekazanych do oceny strategicznej, przyznając odpowiednią liczbę punktów w zależności od zakresu oddziaływania efektów projektu na powyższe sfery.

Kryterium dostępu nr 4, tj. realizacji przez projekt rewitalizacyjny minimalnych poziomów efektywności społecznej i zatrudnieniowej zostało zmienione z uwagi na opublikowanie 24 października 2016 r. znowelizowanych „Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020”. Wytuczne te wprowadziły nową definicję efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej, a Ministerstwo Rozwoju nowe progi procentowe, które zgodnie z zapisami wytucznych miały mieć odzwierciedlenie w kryteriach naboru.

Kryterium strategiczne nr 4 „Skutki realizacji projektu na obszarach rewitalizowanych OSI” zmieniono z uwagi na konieczność zróżnicowania na etapie oceny

¹²⁴ Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.

¹²⁵ W sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Priorytetu Inwestycyjnego 9i aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie, RPO WSL*.

¹²⁶ W sprawie zmiany kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)*.

¹²⁷ Kryterium stosowane przy ocenie merytorycznej.

¹²⁸ Treść kryterium przed zmianą: „Czy wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej dla uczestników projektu mierzony w okresie do 3 miesięcy po zakończonym udziale w projekcie wynosi co najmniej 56%, w tym efektywności zatrudnieniowej co najmniej 22%, a w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej wynosi 46%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej 12%”. Treść kryterium po zmianie: „Czy projekt realizuje następujące minimalne poziomy efektywności społecznej i zatrudnieniowej: 1) w odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej 22%; 2) w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej 12%”.

strategicznej i wprowadzenia gradacji punktacji w zależności od stopnia realizacji wskaźników efektywności oddziaływania projektu na stopień wpływu efektu, skutkujący pozytywnymi zmianami o znaczeniu strategicznym. Umożliwiło to ekspertom uszeregowanie projektów na liście rankingowej w zależności od stopnia realizacji wskazanych w treści wskaźników.

(akta kontroli str. Tom I 364-376, Tom II 541-542, 546-547, 555)

Kryteria wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.3* zostały ponownie zmienione uchwałą nr 202 KM z 29 marca 2017 r.¹²⁹ – zmieniona została treść kryterium dostępu nr 1¹³⁰ „Czy okres realizacji projektu wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu na etapie ubiegania się o dofinansowanie nie przekracza 24 miesięcy? Rozpoczęcie projektu nie później niż 1 grudnia 2017 r.” Po zmianie zrezygnowano z wymogu rozpoczęcia projektu nie później niż 1 grudnia 2017 r. Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła, że: „Powyższe było techniczną zmianą organizacyjną wynikającą z dostosowania do terminów naboru, które zgodnie z ogłoszeniem były następujące: Termin, od którego można składać wnioski – 11.09.2017 r. (od godziny 0:00); Termin, do którego można składać wnioski – 11.10.2017 r. (do godziny 12:00:00); Orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu – czerwiec 2018 r.”

Ponadto na mocy uchwały nr 202 KM z 29 marca 2017 r.:

1) uszczegółowiono definicję kryterium dostępu nr 3 „Czy biuro projektu zlokalizowane zostało na obszarze zdegradowanym OSI lub w najbliższym sąsiedztwie (tj. w granicach terytorialnych miasta/gminy)? W definicji tego kryterium zapisano: „Zlokalizowanie biura projektu na obszarze zdegradowanym OSI lub w najbliższym sąsiedztwie (tj. w granicach terytorialnych miasta/gminy) wpłynie pozytywnie na dostępność biura projektu dla uczestników projektu, a co za tym idzie znacznie usprawni realizację działań i usług oferowanych uczestnikom projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu”. Po zmianie do definicji dodano zapis: „Punkty powinny zapewnić obsługę klienta w czasie umożliwiającym dostęp wszystkim zainteresowanym, tj.: 1. przez min. 3 dni – licząc okres od poniedziałku do piątku, czynne przez co najmniej 8 godzin; 2. przez min. 2 dni - licząc okres od poniedziałku do piątku, czynne w godzinach popołudniowych (tj. przez co najmniej 8 godzin, gdzie zamknięcie punktu nastąpi o godz. 18.00) lub w soboty (min. 2 soboty w miesiącu, czynne przez co najmniej 8 godzin); 3. punkt obsługuje min. 2 pracowników. Powyższe warunki określone w pkt 1 i pkt 2 należy spełniać łącznie”. Zastępca Dyrektora Departamentu RR podała, że definicja kryterium została ujednoczona z analogicznym kryterium występującym w naborach ogłaszanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach *Poddziałania 7.1.3* w ramach OSI.

2) doprecyzowano kryterium strategiczne nr 1 „Wnioskodawca/Partner posiadają siedzibę na terenie OSI Miast Bytom/Radzionków”; Po zmianie treść tego kryterium brzmiała: „Wnioskodawca/Partner posiadają siedzibę/oddział/filię na terenie OSI Miast Bytom/Radzionków”. Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła, że doprecyzowanie powyższego kryterium wynikało z uwagi zgłoszonej na etapie konsultacji kryteriów. Propozycja dotyczyła rozszerzenia pojęcia siedziby na oddział i filię. Bywają bowiem podmioty, których siedziby (wynikające np. z KRS) są w jednym mieście, a filie/oddziały w innych. „Zawężenie zapisu tego kryterium tylko do siedziby przyczyniło by się do wykluczenia wielu podmiotów”.

¹²⁹ W sprawie zmiany kryteriów wyboru projektów dla *Poddziałania 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne RPO WSL (Priorytet Inwestycyjny 9i)*.

¹³⁰ Ocena formalna.

Kryteria wyboru dla projektów dla *Poddziałania 9.1.3* zostały zmienione uchwałą KM nr 279 z 15 lutego 2018 r. Zakres zmian był następujący:

1. Kryterium: „Czy projekt realizuje następujące minimalne poziomy efektywności społecznej i zatrudnieniowej”¹³¹ zmieniono z uwagi na konieczność dostosowania definicji kryterium do nowych poziomów efektywności wskazanych w piśmie Ministerstwa DZF-VI.7610.79.2017.IS z dnia 8 stycznia 2018;
2. Usunięto kryterium: „Czy okres realizacji projektu wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu na etapie ubiegania się o dofinansowanie nie przekracza 24 miesięcy?” Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła, że „Kryterium mogło stanowić dodatkowe ograniczenie dla wnioskodawców. Jego usunięcie umożliwi wnioskodawcom realizację projektów powyżej 24 miesięcy”.
3. Kryterium dostępu: „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?” - zamieniono na kryterium dodatkowe. Usunięto kryterium dostępu 0/1. Wprowadzono ww. kryterium dodatkowe (10 punktów), które miało być weryfikowane na etapie oceny merytorycznej.
4. Usunięto kryterium: „Czy biuro projektu zlokalizowane zostało na obszarze zdegradowanym OSI lub w najbliższym sąsiedztwie (tj. w granicach terytorialnych miasta/gminy)?”. Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła, że „Kryterium mogło stanowić dodatkowe ograniczenie dla wnioskodawców. Usunięto kryterium celem przyspieszenia kontraktacji środków”.
5. Usunięto kryterium. „Jeżeli we wniosku o dofinansowanie założono realizację typu projektu nr 6 to czy jest on realizowany samodzielnie?”. Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła, że „Kryterium mogło stanowić dodatkowe ograniczenie dla wnioskodawców. Usunięto kryterium celem przyspieszenia kontraktacji środków”.
6. Wprowadzono kryterium dodatkowe: „Czy Wnioskodawca lub Partner posiadają siedzibę/oddział/filię na terenie OSI Miast Bytom/Radzionków? Wprowadzenie kryterium pozwoliło na premiowanie projektów które posiadają siedzibę/oddział/filię na terenie OSI Miast Bytom/Radzionków. Za przedmiotowe kryterium może zostać przyznane 10 pkt.
7. Usunięto kryteria strategiczne 1-6.

Z uwagi na rezygnację z oceny strategicznej w ramach *Poddziałania 9.1.3* nastąpiła konieczność aktualizacji powyższych kryteriów oraz dostosowania do obowiązującego stanu prawnego i sposobu wyboru projektów.

(akta kontroli str. Tom I 107-113, 209, 364-369, Tom II 542-543, 547-549, 808-811)

W ramach *Działania 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych* stosowano następujące kryteria:

1) kryteria dotyczące oceny formalnej (0/1 - obowiązkowe spełnienie), przyjęte uchwałą KM nr 148 z 22 września 2016 r.¹³² Zostały one zaktualizowane uchwałą

¹³¹ Przed zmianą: w odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 22%; w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 12%; po zmianie: w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 12%; w odniesieniu do pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społecznej wynosi 34%, a minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 25%.

¹³² W sprawie zmiany kryteriów oceny formalnej projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020.

KM nr 241 z 21 września 2017 r.¹³³ Przed aktualizacją obowiązywało kryterium formalne dopuszczające „Termin wniesienia wniosku o dofinansowanie projektu” określone w definicji: „Wniosek wypełniono i zatwierdzono w LSI oraz złożono w terminie określonym w regulaminie”. Po aktualizacji zrezygnowano z tego kryterium. Na mocy ww. uchwały KM z katalogu kryteriów oceny formalnej usunięte zostały również kryteria formalne dopuszczające: „Poprawność ustalenia wartości całkowitej projektu oraz wartości kosztów kwalifikowalnych”, „Kompletność dokumentacji projektu na moment zamknięcia naboru” oraz „Forma wniesienia wniosku o dofinansowanie projektu”. Wymienioną wyżej uchwałą KM wprowadził nowe kryterium oceny formalnej, tj. „Projekty realizowane w partnerstwie (jeśli dotyczy)”.

Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła, że ww. zmiany wynikały z wprowadzenia na mocy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹³⁴ jednoznacznej demarkacji pomiędzy warunkami formalnymi a kryteriami oceny. „Zgodnie z obowiązującym od 2 września 2017 r. art. 2 pkt 27a ustawy: warunki formalne – warunki odnoszące się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, których weryfikacja odbywa się przez stwierdzenie spełniania albo niespełniania danego warunku; W ślad za definicją ustawową, usunięto z katalogu kryteriów formalnych kryteria odnoszące się do kompletności (kryterium „Kompletność dokumentacji projektu na moment zamknięcia naboru”), formy (kryterium „Forma wniesienia wniosku o dofinansowanie projektu”) oraz terminu (kryterium „Termin wniesienia wniosku o dofinansowanie projektu”). Kwestie te podlegały badaniom w ramach warunków formalnych – każdorazowo zamieszczanych w regulaminie konkursu zgodnie z art. 41 ust 2 pkt 4 ustawy wdrożeniowej. Poprawność ustalenia wartości całkowitej projektu oraz wartości kosztów kwalifikowalnych – kryterium dopuszczające, niepodlegające poprawie – zostało usunięte z uwagi na doświadczenia we wdrażaniu oraz usunięcie art. 43 ust 2 ustawy wdrożeniowej (zakaz istotnej modyfikacji). Wartość całkowita projektu badana była w kryterium „Poprawność ustalenia poziomu (%) dofinansowania projektu” (w części definicji dotyczącej nie przekraczania alokacji przeznaczonej na nabór). W kryterium możliwa była poprawa”. Zastępca Dyrektora Departamentu RR wyjaśniła również, że wprowadzenie nowego kryterium oceny formalnej, tj. „Projekty realizowane w partnerstwie (jeśli dotyczy)” wynikało z nowelizacji ustawy wdrożeniowej i doświadczeń we wdrażaniu. W związku z odjęciem z kryterium „Kwalifikowalność podmiotowa wnioskodawcy” zagadnień dotyczących partnerstwa, wykazano je w odrębnym, nowym kryterium.

(akta kontroli Tom I str. 203, 377-388, 543-544, 551-552)

Uchwałą KM nr 300 z 25 maja 2018 r.¹³⁵ dokonano doprecyzowania i zmiany kryteriów oceny, zgodnie z wymogami zaktualizowanych Wytucznych Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020¹³⁶. Kryterium formalne nr 4 „Właściwe przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu”¹³⁷ zostało zastąpione przez kryterium „Spójność

¹³³ W sprawie zmiany kryteriów oceny formalnej projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020.

¹³⁴ Dz. U. z 2020 r., poz. 818 ze zm., zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”.

¹³⁵ W sprawie zmiany kryteriów oceny formalnej projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020.

¹³⁶ Znak: MR/2014-2020/9(3) z 13 lutego 2018 r., zwanych dalej „Wytucznymi”.

¹³⁷ Definicja kryterium: „Wniosek i załączniki są przygotowane zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu. Załączniki są aktualne, zgodne z prawem unijnym i krajowym, właściwe zakresem”.

informacji dotyczących projektu i wnioskodawcy”¹³⁸. Zgodnie z Wytycznymi „Kryteria nie obejmują kwestii, które odnoszą się do warunków formalnych, tj. kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie. Nazwy kryteriów muszą odnosić się do projektu lub wnioskodawcy”¹³⁹. Jedno kryterium formalne nr 9 „Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi¹⁴⁰” zostało zastąpione przez pięć kryteriów: nr 9 „Zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami”, nr 10 „Zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn”, nr 11 „Zgodność projektu z zasadą partnerstwa”, nr 12 „Zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju” i nr 13 „Zgodność projektu z zasadą zachowania polityki przestrzennej”.

Do katalogu kryteriów formalnych dodano dwa nowe kryteria: nr 18 „Zakaz relokacji”¹⁴¹ i nr 19 „Zgodność projektu z warunkami przewidzianymi w art. 35 i 36 ustawy wdrożeniowej (dotyczy projektów grantowych)”. Wprowadzenie kryterium nr 18 powiązane było ze zmianą kryteriów wskutek aktualizacji ww. „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów”. Wprowadzenie kryterium nr 19 nastąpiło w związku z planowanymi konkursami przewidującymi złożenie projektów grantowych¹⁴².

(akta kontroli str. Tom I 203, 383-403, Tom II 543, 552)

2) kryteria dotyczące oceny merytorycznej specyficzne dla Działania 10.3 dedykowanego rewitalizacji, przyjęte uchwałą KM nr 66 z 10 grudnia 2015 r.¹⁴³. Zostały one zmienione uchwałą nr 154 z 22 września 2016 r.¹⁴⁴ (kryterium wynikania projektu z programu zostało przeniesione do kryteriów formalnych i zaktualizowano jego brzmienie) oraz uchwałą nr 371 z dnia 15 marca 2019 r.¹⁴⁵. Na mocy tej uchwały zmianie uległy kryteria merytoryczne:

- nr 2 - przed zmianą „Efektywność docierania do użytkowników obszaru rewitalizacji”, po zmianie „Efektywność docierania do użytkowników obszaru/podobszaru rewitalizacji”,
- nr 3 „Sytuacja na rynku pracy” - zgodnie z definicją „Punkty będą przyznawane wg poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego na poziomie powiatów, wynikającej z raportów GUS za ostatni rok kalendarzowy, w którym został ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie. W przypadku braku takiego raportu, będzie brany pod uwagę najbardziej aktualny raport obejmujący cały rok kalendarzowy. W ramach tego kryterium weryfikowana będzie lokalizacja

¹³⁸ Definicja kryterium: „Czy treść wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami umożliwia ocenę projektu i wnioskodawcy, tj. dostarcza informacji pozwalających na ocenę projektu w kryteriach oceny. Informacji nt. przygotowania wniosku dostarcza instrukcja wypełniania wniosku”.

¹³⁹ Rozdział 5 „Kryteria wyboru projektów”, pkt 4.

¹⁴⁰ Wymagające, aby wnioskodawca wykazał pozytywny lub neutralny wpływ projektu na zasady horyzontalne UE: zasadę partnerstwa, promowania równości szans kobiet i mężczyzn, zrównoważonego rozwoju, zachowania polityki przestrzennej oraz zasadę niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

¹⁴¹ Definicja kryterium: „Projekt nie stanowi części operacji, które zostały objęte lub powinny być zostać objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 1303/2013 w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem”.

¹⁴² Projekt grantowy jest operacją, której beneficjent będący Lokalną Grupą Działania (LGD) udziela innym podmiotom wybranym przez LGD, zwanym dalej „grantobiorcami”, grantów będących środkami finansowymi programu powierzonymi przez LGD grantobiorcom na realizację zadań służących osiągnięciu celu tej operacji (dotyczy projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich).

¹⁴³ W sprawie zatwierdzenia specyficznych kryteriów wyboru projektów dla Działania 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w ramach Osi priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna RPO WSL 2014-2020 w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

¹⁴⁴ W sprawie zmiany specyficznych kryteriów wyboru projektów dla Działania 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w ramach Osi priorytetowej X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna RPO WSL 2014-2020 w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

¹⁴⁵ Jw.

projektu na obszarach o najwyższej stopie bezrobocia.” – zmienione zostały wartości punktów uzależnione od wielkości stopy procentowej bezrobocia. Przed zmianą można było uzyskać od 0 do 4 punktów: poniżej 9% - 0 pkt, od 9% do 12% - 1 pkt, powyżej 12% do 13% 0 2 pkt, powyżej 13% do 14% - 3 pkt, powyżej 14% - 4 pkt. Po zmianie można było uzyskać od 1 do 4 punktów: 1 pkt – poniżej lub równe stopie bezrobocia województwa, 2 pkt – do 2 punktów procentowych powyżej stopy bezrobocia województwa, 3 pkt – powyżej 2 do 3 punktów procentowych powyżej stopy bezrobocia województwa, 4 pkt – powyżej 3 procentowych powyżej stopy bezrobocia województwa.

- nr 4 – przed zmianą „Skuteczne powiązanie z projektem/projektami finansowanymi z EFS”, po zmianie „Skuteczne powiązanie z projektem/projektami finansowanymi z EFS lub działaniami, których cele są zgodne z celami EFS”, zmieniono również zasady przyznawania punktów,
- nr 5 – w definicji podano, że punkty będą przyznawane za wpływ projektu na poprawę bezpieczeństwa. Przed zmianą można było otrzymać od 2 do 4 pkt za wpływ pozytywny i 1 pkt za wpływ neutralny. Po zmianie: 2-3 pkt za wpływ pozytywny, jeśli w projekcie przewidziano rozwiązania infrastrukturalne (w ujęciu technologicznym, architektonicznym,) wpływające na wzrost bezpieczeństwa na obszarze realizacji projektu; 1 pkt za wpływ pozytywny, jeśli w projekcie przewidziano działania nieingerujące w infrastrukturę, np. działania edukacyjne, aktywizujące społeczność danego obszaru; 0 pkt za wpływ neutralny, jeśli w projekcie nie przewidziano działań poprawiających bezpieczeństwo na obszarze/podobszarze rewitalizacji. Przyznane punkty podlegały sumowaniu,
- nr 7 – „Kompleksowość działań rewitalizacyjnych” – po zmianie możliwe było sumowanie punktów za rozwiązywanie przez projekt różnego rodzaju problemów: społecznych (0 pkt), gospodarczych (1 pkt), środowiskowych (1 pkt), przestrzenno-funkcjonalnych (1 pkt) i technicznych (1 pkt),
- nr 8 – zmieniła się definicja¹⁴⁶.

Przyczyną powyższych zmian było dostosowanie kryteriów do zmienionego RPO WSL.

(akta kontroli Tom I str. 203-204, 404-415)

3) kryteria dodatkowe dotyczące oceny merytorycznej – punkty promujące projekty rewitalizacyjne. Przyjęte zostały przez KM uchwałą nr 16 z 19 czerwca 2015 r.¹⁴⁷ Przyjęto następujące kryteria: nr 1 „Zastosowanie w projekcie OZE”¹⁴⁸, nr 2 „Konkursy architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne, urbanistyczne w RPO WSL”, nr 3 „Lokalny Program Rewitalizacji”, nr 4 „Realizacja projektu

¹⁴⁶ Przed zmianą: „Oceniana będzie liczba negatywnych zjawisk społecznych, do przeciwdziałania którym przyczynia się projekt. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 do negatywnych zjawisk społecznych zalicza się w szczególności: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ekspert zweryfikuje także, czy rozwiązywane problemy zostały wskazane w analizie specyficznej projektu oraz czy zostały zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji we właściwym programie rewitalizacji”.

Po zmianie: „Oceniana będzie, na podstawie zapisów dokumentacji aplikacyjnej oraz dokumentów określonych w regulaminie konkursu, liczba negatywnych zjawisk społecznych, do przeciwdziałania którym przyczynia się realizacja projektu. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 do negatywnych zjawisk społecznych zalicza się w szczególności: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Dodatkowo ekspert zweryfikuje, czy zdiagnozowane na obszarze/podobszarze rewitalizacji negatywne zjawiska społeczne zostały wskazane we właściwym programie rewitalizacji”.

¹⁴⁷ W sprawie przyjęcia kryteriów merytorycznych dodatkowych wyboru projektów wdrażanych przez Wydział EFRR w ramach RPO WSL.

¹⁴⁸ Odnawialnych Źródeł Energii.

w partnerstwie”, nr 5 „Ponadregionalny charakter projektu”, nr 6 „Źródła zasilania w taborze autobusowym”, nr 7 „RSI”¹⁴⁹, nr 8 „Komplementarność”, nr 9 „Integracja z e-PUAP, PEUP (SEKAP)”¹⁵⁰, nr 10 „Realizacja projektu z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury”, nr 11 „Rozwój sieci drogowej na terenie Województwa Śląskiego” i nr 12 „Rozlokowanie mieszkań socjalnych/chronionych/wspomaganych”¹⁵¹.

Uchwałą nr 33 KM z 17 września 2015 r. zmieniono¹⁵² kryterium merytoryczne dodatkowe nr 6 „Źródła zasilania w taborze autobusowym”.

Następnie brzmienie kryteriów merytorycznych dodatkowych zmieniono uchwałą KM nr 67 z 10 grudnia 2015 r.¹⁵³. Zmieniono kryterium dodatkowe nr 3 „Lokalny Program Rewitalizacji” o definicji „Projekt jest zidentyfikowany w Lokalnym Programie Rewitalizacji” na kryterium „Program Rewitalizacji” o definicji „Projekt wynika z Programu Rewitalizacji zgodnego z Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”¹⁵⁴. Programy Rewitalizacji podlegają ocenie przez Zespół ds. rewitalizacji”. Dodano również kryterium nr 13 „Zielone zamówienia publiczne” - oznaczają politykę, w ramach której zamawiający włącza kryteria i/lub wymagania ekologiczne do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukuje rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływa na rozwój i upowszechnienie technologii środowiskowych. (...)” Kryterium zostało wprowadzone w celu promocji zastosowania działań proekologicznych w projektach tego typu zamówień.

Na mocy uchwały nr 108 KM z 29 czerwca 2016 r.¹⁵⁵ usunięte zostało z katalogu kryteriów merytorycznych dodatkowych kryterium nr 5 „Ponadregionalny charakter projektu”. Dodano kryterium nr 5 „Rozwój ruchu rowerowego w mieście”.

Uchwałą KM nr 149 z 22 września 2016 r.¹⁵⁶ dokonano następczej zmiany kryteriów merytorycznych dodatkowych:

- zmieniono brzmienie nazwy i definicji kryterium nr 3 „Program rewitalizacji”; Kryterium przed zmianą brzmiało: „Wynikanie projektu z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji”, definicja po zmianie: „Kryterium zostanie zweryfikowane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie na podstawie deklaracji wskazanej w pkt B.10 (w przypadku projektów finansowanych w ramach EFS)/B.9 (w przypadku projektów finansowanych w EFRR) Uzasadnienie spełniania kryteriów dostępu, horyzontalnych i dodatkowych, że właściwy PR znajduje się w Wykazie programów rewitalizacji Województwa Śląskiego prowadzonym przez IZ RPO WSL (...), co będzie równoznaczne ze spełnieniem przez PR wymogów określonych w Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. W odniesieniu do wynikania projektu z PR weryfikowany

¹⁴⁹ Inwestycja zgodna z „Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”.

¹⁵⁰ Powstałe w ramach projektu systemy teleinformatyczne zakładają integrację z krajową platformą ePUAP, i/lub regionalną PEUP, umożliwiając korzystanie z e-usługi poprzez ww. platformy.

¹⁵¹ Oceniana była dekoncentracja lokali socjalnych/chronionych/wspomaganych realizowanych w ramach projektu. Kryterium było spełnione jeśli w ramach projektu ani jeden budynek nie został w całości przeznaczony na lokale socjalne/chronione/wspomagane.

¹⁵² Usunięto.

¹⁵³ W sprawie zmiany kryteriów merytorycznych dodatkowych wyboru projektów wdrażanych przez Wydział EFRR w ramach RPO WSL.

¹⁵⁴ Pismo nr MR/H 2014-2020/20(2)08/2016 z 2 sierpnia 2016 r.

¹⁵⁵ W sprawie zmiany kryteriów merytorycznych dodatkowych wyboru projektów wdrażanych przez Wydział EFRR w ramach RPO WSL.

¹⁵⁶ W sprawie zmiany kryteriów merytorycznych dodatkowych wyboru projektów wdrażanych przez Wydział EFRR w ramach RPO WSL.

będzie opis wskazany w części B4 „Czy projekt wynika z programu rewitalizacji”. Zmiana dotyczyła doprecyzowania sposobu weryfikacji kwestii wynikania projektu z programu rewitalizacji – wskazano miejsca we wniosku aplikacyjnym, gdzie znajdowały się informacje na ten temat.

- dodano nowe kryterium nr 13 „Ogólnodostępna Platforma Informacji „Tereny przemysłowe i zdegradowane”. Kryterium dodano w celu promocji wykorzystania Ogólnodostępnej Platformy Informacji „Tereny przemysłowe i zdegradowane”, co dawało możliwość uzyskania dodatkowych punktów przy aplikowaniu o środki z RPO WSL i stanowiło zachętę do zgłoszenia do tej bazy informacji o terenie.

(akta kontroli str. Tom I 204, 416-425, Tom II 543- 544, 551, 553-554)

Uchwałą nr 302 KM z 25 maja 2018 r.¹⁵⁷ zmieniona została definicja kryterium „Regionalna Strategia Innowacji”. Przed zmianą: „Inwestycja zgodna z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”. Po zmianie: „Planowana inwestycja jest zgodna z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 i Modelem Wdrożeniowym Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Projekt wpisuje się w jeden z obszarów inteligentnych specjalizacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 (energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, przemysły wschodzące, zielona gospodarka)”.

Na mocy uchwały nr 341 KM z 4 października 2018 r.¹⁵⁸ dodano do katalogu kryteriów merytorycznych dodatkowych kryterium nr 14 „Projekt wynika z inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie transformacji regionów górniczych Coal Regions in Transition”.

(akta kontroli str. Tom I 161, Tom II 551, 637-645)

5.3. W „Zasadach wsparcia rewitalizacji w ramach RPO WSL”¹⁵⁹ podano m.in., że w zakresie rewitalizacji RPO WSL został tak zaprogramowany, aby wspierać realizację projektów rewitalizacyjnych obejmujących różne sfery i przyczyniających się do kompleksowej i skoordynowanej rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Dla zapewnienia szerszego zaangażowania środków UE w działania rewitalizacyjne IZ opracowała system preferencji dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych. IZ wprowadziła preferencje dla projektów rewitalizacyjnych wynikających z programu rewitalizacji w postaci dodatkowych punktów w procedurze konkursowego trybu wyboru projektów w ramach dedykowanych kryteriów wyboru projektów.

(akta kontroli Tom II str. 613-614)

Dla poszczególnych naborów przeprowadzanych przez Departament EFS w ramach Osi VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy i Osi IX wprowadzono tzw. kryteria dodatkowe (punktowe), które uwzględniały specyfikę poszczególnych obszarów wsparcia. Zastępca Dyrektora Departamentu RR podała, że wprowadzenie kryteriów dodatkowych wynikało przede wszystkim z próby wzmocnienia komplementarności realizowanych projektów oraz służyło zintensyfikowaniu procesów rewitalizacyjnych prowadzonych przez poszczególne gminy województwa śląskiego.

Kryteria dodatkowe (punktowe) dla naborów prowadzonych w ramach Osi VIII:

- *Działania 8.1 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego:*

¹⁵⁷ W sprawie zmiany kryteriów merytorycznych dodatkowych wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wydział EFRR w ramach RPO WSL.

¹⁵⁸ Jw.

¹⁵⁹ Stanowiących załącznik do uchwały nr 148/169/V/2017 Zarządu Województwa z 31 stycznia 2017 r.

- 1) *Poddziałania 8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – ZIT*: kryterium nr 20 „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji¹⁶⁰?” – wprowadzone jako kryterium dodatkowe uchwałą KM nr 316 z 25 maja 2018 r.¹⁶¹;
- 2) *Poddziałania 8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT Subregion Północny*, wprowadzone jako kryterium dodatkowe uchwałą KM nr 275 z 15 lutego 2018 r.: kryterium nr 19 „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?”; Znaczenie kryterium jw.;
- 3) *Poddziałania 8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT Subregion Zachodni*: kryterium nr 20 „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?”¹⁶²;
- 4) *Poddziałania 8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – OSI*, wprowadzone jako kryterium dodatkowe uchwałą KM nr 270 z 15 lutego 2018 r. kryterium nr 5: „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?”¹⁶³;
- *Działania 8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy, Poddziałanie 8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej – ZIT*, kryterium wprowadzone jako dodatkowe uchwałą KM nr 277 z 15 lutego 2018 r., kryterium nr 17 „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?”¹⁶⁴

(akta kontroli str. Tom I 200, 204-207, Tom II 615-632)

Kryteria dodatkowe (punktowe) dla naborów prowadzonych w ramach Osi IX, *Działanie 9.1, Poddziałania 9.1.1* – kryterium zmienione z kryterium dostępu na dodatkowe uchwałą nr 317 KM z 25 maja 2018 r.: kryterium nr 3 „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?”¹⁶⁵

(akta kontroli Tom I str. 207-209, 299-302)

¹⁶⁰ Zwanego dalej „PR”.

¹⁶¹ Znaczenie kryterium: liczba punktów możliwych do uzyskania 0/2/6, co oznacza, że projekt może uzyskać maksymalnie 6 pkt, za to, że znajduje się na liście projektów podstawowych lub przedsięwzięć dodatkowych wskazanych we właściwym PR. Projekt, w którym minimum 50% uczestników projektu będą stanowić osoby z obszaru rewitalizacji, bądź jego otoczenia, otrzyma 2 punkty. Projekt, który uzyska mniej niż 40% punktów możliwych do otrzymania w ramach wszystkich kryteriów zgodności ze Strategią ZIT, tj. 20 pkt otrzymuje ocenę negatywną i nie kwalifikuje się do dofinansowania. Kryterium weryfikowane przez eksperta lub IP ZIT.

¹⁶² Znaczenie kryterium: Liczba punktów możliwych do uzyskania za spełnienie tego kryterium wynosi 3 pkt. Projekt, który uzyska mniej niż 40% punktów możliwych do otrzymania w ramach wszystkich kryteriów zgodności ze Strategią RIT, tj. 20 pkt. otrzymuje ocenę negatywną i nie kwalifikuje się do dofinansowania. Kryterium weryfikowane przez eksperta lub IP RIT.

¹⁶³ Znaczenie kryterium: Liczba punktów możliwych do uzyskania 0/2/6, co oznacza, że projekt może uzyskać maksymalnie 6 pkt, za to, że znajduje się na liście projektów podstawowych lub przedsięwzięć dodatkowych wskazanych we właściwym PR. Projekt w którym minimum 50% uczestników projektu będą stanowić osoby z obszaru rewitalizacji bądź jego otoczenia otrzyma 2 punkty. Punkty dodatkowe mogą zostać przyznane jeżeli projekt za spełnienie wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych oraz szczegółowych kryteriów dostępu został oceniony pozytywnie. Projekt oceniony negatywnie nie otrzymuje punktów dodatkowych. Spełnienie kryterium nie jest obligatoryjne w celu uzyskania dofinansowania.

¹⁶⁴ Znaczenie kryterium: liczba punktów możliwych do uzyskania 0/2/6, co oznacza, że projekt może uzyskać maksymalnie 6 pkt, za to, że znajduje się na liście projektów podstawowych lub przedsięwzięć dodatkowych wskazanych we właściwym PR. Projekt, w którym minimum 50% uczestników projektu będą stanowić osoby z obszaru rewitalizacji, bądź jego otoczenia, otrzyma 2 punkty. Projekt, który uzyska mniej niż 40% punktów możliwych do otrzymania w ramach wszystkich kryteriów zgodności ze Strategią ZIT, tj. 20 pkt otrzymuje ocenę negatywną i nie kwalifikuje się do dofinansowania. Kryterium weryfikowane przez eksperta lub IP ZIT.

¹⁶⁵ Jw.

Kryteria dodatkowe (punktowe) dla naborów prowadzonych w ramach Osi XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działania 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałania 11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - OSI – konkurs: kryterium wprowadzone uchwałą KM nr 347 z 4 października 2018, kryterium nr 14 „Czy projekt wynika z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji?”¹⁶⁶.*

(akta kontroli str. Tom I 209-210, Tom II 633-636)

Wszystkim projektom rozpatrywanym w ramach naborów organizowanych przez Departament EFRR, które wynikały z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego programu rewitalizacji, przysługiwała dodatkowa liczba punktów na etapie oceny merytorycznej. Kryteria merytoryczne dodatkowe dla tych projektów zostały przyjęte na mocy uchwały KM Nr 16 z 19 czerwca 2015 r.¹⁶⁷. Kryteria te oraz ich zmiany kryteriów merytorycznych dodatkowych ustalonych ww. uchwałą zostały opisane w pkt 5.2 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli Tom I str. 200, 204, 416-419)

6.1. W Wykazie Programów Rewitalizacji województwa śląskiego zostało ujętych 124 gmin, które posiadały programy rewitalizacji¹⁶⁸. Spośród nich 51 gmin (41,1%) nie aplikowało o środki na projekty rewitalizacyjne w ramach osi dedykowanych wyłącznie dla rewitalizacji. Spośród 124 gmin posiadających Programy Rewitalizacji wyszczególnione w ww. wykazie i aplikujących o środki na projekty rewitalizacyjne (w ramach osi dedykowanych wyłącznie dla rewitalizacji) cztery gminy¹⁶⁹ nie otrzymały dofinansowania na konkretne projekty.

(akta kontroli Tom II str. 690-742, 807)

W ramach Osi IX, *Działania 9.1* ogłoszono i przeprowadzono 13 konkursów dotyczących dofinansowania projektów rewitalizacyjnych, w których łącznie złożono 125 wniosków projektowych ogółem na kwotę ogółem 144 862 255,71 zł¹⁷⁰, w tym:

- 1) w *Poddziałaniu 9.1.1*: trzy konkursy, łącznie zostały złożone 72 wnioski na kwotę ogółem 81 609 842,30 zł; ocenę formalną przeszły pozytywnie 54 wnioski na kwotę ogółem 61 493 071,79 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie i otrzymało dofinansowanie 37 wniosków na kwotę ogółem 41 498 985,10 zł;
- 2) w *Poddziałaniu 9.1.2*: pięć konkursów, łącznie złożono 38 wniosków na kwotę ogółem 35 605 568,29 zł; ocenę formalną przeszły pozytywnie 33 wnioski na kwotę ogółem 31 566 105,61 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie i otrzymało dofinansowanie 26 wniosków na kwotę ogółem 23 990 690,84 zł;

¹⁶⁶ Znaczenie kryterium: Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0/3/5, co oznacza, że projekt może uzyskać maksymalnie 5 pkt za spełnienie tego kryterium. Punkty dodatkowe mogą zostać przyznane jeżeli projekt za spełnienie wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych oraz szczegółowych kryteriów dostępu został oceniony pozytywnie. Projekt oceniony negatywnie nie otrzymuje punktów dodatkowych. Spełnienie kryterium nie jest obligatoryjne w celu uzyskania dofinansowania. Projekt oceniony negatywnie nie otrzymuje punktów dodatkowych. Spełnienie kryterium nie jest obligatoryjne w celu uzyskania dofinansowania.

¹⁶⁷ W sprawie przyjęcia kryteriów merytorycznych dodatkowych wyboru projektów wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020.

¹⁶⁸ https://rpo.slaskie.pl/czytaj/wykaz_prog_rewi

¹⁶⁹ Bytom (nabór RPSL.09.01.03-IZ.01-24-197/17, WND-09.01.03-24-0777/17), Konięcpol (nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17, WND-10.03.05-24-07E2/17-001), Ciasna (nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17, WND-10.03.05-24-07E1/17-001), Zbrostawice (nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17, WND-10.03.05-24-07E1/17-001), Zbrostawice (nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17, WND-10.03.05-24-07DC/17-001).

¹⁷⁰ Wartość całkowita projektów ogółem.

- 3) w *Poddziałaniu 9.1.3*: jeden konkurs, w którym złożono 15 wniosków na kwotę ogółem 27 646 845,12 zł, wszystkie wnioski (na ww. kwotę ogółem) przeszły pozytywnie ocenę formalną; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie i otrzymało dofinansowanie 13 wniosków na kwotę ogółem 23 492 082,96 zł.
(akta kontroli Tom II str. 646-648)

W ramach *Osi X, Działania 10.3* zorganizowano 19 konkursów dotyczących dofinansowania projektów rewitalizacyjnych, w których łącznie złożono 197 wniosków projektowych ogółem na kwotę 1 344 646 229,63 zł¹⁷¹, w tym:

- 1) w *Poddziałaniu 10.3.1*: dwa konkursy, łącznie złożono 76 wniosków na kwotę ogółem 563 244 162,38 zł¹⁷²; ocenę formalną przeszło pozytywnie 59 wniosków na kwotę ogółem 411 943 368,46 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie 51 wniosków na kwotę ogółem 370 498 403,62 zł; dofinansowanie otrzymało 47 wniosków na kwotę ogółem 342 963 296,16 zł;
- 2) w *Poddziałaniu 10.3.2 Subregion Północny*: przeprowadzono trzy konkursy, w których łącznie złożono 9 wniosków na kwotę ogółem 45 454 998,80 zł; ocenę formalną i merytoryczną przeszło pozytywnie oraz otrzymało dofinansowanie 8 wniosków na kwotę ogółem 44 347 316,83 zł;
- 3) w *Poddziałaniu 10.3.2 Subregion Zachodni*: przeprowadzono pięć konkursów, w których łącznie złożono 27 wniosków na kwotę ogółem 135 518 350,48 zł; ocenę formalną przeszło pozytywnie 19 wniosków na kwotę ogółem 107 523 715,07 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie i otrzymało dofinansowanie 18 wniosków na kwotę ogółem 105 258 670,07 zł;
- 4) w *Poddziałaniu 10.3.2 Subregion Południowy*: przeprowadzono trzy konkursy, w których łącznie złożono 17 wniosków na kwotę ogółem 73 566 962,74 zł; ocenę formalną przeszło pozytywnie 12 wniosków na kwotę ogółem 48 250 421,42 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie 12 wniosków na kwotę ogółem 47 438 621,42 zł, dofinansowanie otrzymało 9 wniosków na kwotę ogółem 34 516 629,51 zł;¹⁷³
- 5) w *Poddziałaniu 10.3.3*: przeprowadzono jeden konkurs, w którym złożono 22 wnioski na kwotę ogółem 192 188 941,66 zł; ocenę formalną przeszło pozytywnie 12 wniosków na kwotę ogółem 89 632 169,38 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie i otrzymało dofinansowanie 10 wniosków na kwotę ogółem 67 800 427,06 zł;
- 6) w *Poddziałaniu 10.3.4*: przeprowadzono dwa konkursy, w których złożono 18 wniosków na kwotę ogółem 226 901 827,26 zł; ocenę formalną przeszło pozytywnie 15 wniosków na kwotę ogółem 212 064 555,16 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie 12 wniosków na kwotę ogółem 195 769 355,16 zł, dofinansowanie otrzymało 12 wniosków na kwotę ogółem 188 260 871,16 zł;
- 7) w *Poddziałaniu 10.3.5*: przeprowadzono trzy konkursy, w których złożono 28 wniosków na kwotę ogółem 107 770 986,37 zł; ocenę formalną przeszło pozytywnie 18 wniosków na kwotę ogółem 77 428 707,86 zł; ocenę merytoryczną przeszło pozytywnie i otrzymało dofinansowanie 17 wniosków na kwotę ogółem 75 868 941,95 zł.

(akta kontroli Tom II str. 649-655)

6.2. W celu ustalenia, czy realizacja przez UMWS zadań związanych z przyznawaniem środków na rewitalizację przebiegała zgodnie z obowiązującymi procedurami zbadano sposób rozpatrzenia 35 wniosków na projekty rewitalizacyjne:

¹⁷¹ Jw.

¹⁷² Jw.

¹⁷³ Konkursy przeprowadzał BGK.

- 1) siedmiu wniosków rewitalizacyjnych, tj. 46,7% ogółu¹⁷⁴ wniosków złożonych w ramach *Osi IX, Działania 9.1, Poddziałania 9.1.3*,
- 2) 11 wniosków, tj. 50% wszystkich¹⁷⁵ wniosków złożonych w ramach *Osi X, Działania 10.3, Poddziałania 10.3.3*,
- 3) 17 wniosków, tj. 60,7% wszystkich¹⁷⁶ wniosków złożonych w ramach *Osi X, Działania 10.3, Poddziałania 10.3.5*.

W wyniku badania ww. próby wniosków na projekty rewitalizacyjne ustalono, że:

- a) wszystkie wnioski wpłynęły do IZ w terminach wskazanych w ogłoszeniach o naborach wniosków; W regulaminach konkursów¹⁷⁷ IOK określała termin i godzinę zakończenia naboru, a także wymogi dotyczące prawidłowego złożenia wniosku. Wnioski były składane elektronicznie za pośrednictwem jednej z platform, tj. SEKAP lub ePUAP;
- b) ocena formalna wszystkich złożonych wniosków została przeprowadzona w terminach oraz zgodnie z zasadami określonymi w regulaminach konkursów przyjętych uchwałami Zarządu Województwa; Na 35 zbadanych wniosków, w wyniku oceny formalnej odrzucono sześć (w *Poddziałaniach 10.3.3 i 10.3.5*). Przyczynami odrzucenia były: niezgodność z kryterium formalnym dopuszczającym "Kwalifikowalność przedmiotowa projektu"¹⁷⁸, nieuzupełnienie wniosku aplikacyjnego przez wnioskodawcę¹⁷⁹, niezgodność z kryteriami formalnymi: "Kompletność dokumentacji projektu na moment zamknięcia naboru", "Właściwe przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu", "Kwalifikowalność wydatków" oraz "Zgodność projektu z zasadami pomocy publicznej lub pomocy de minimis"¹⁸⁰, niezgodność z kryterium formalnym pn.: „Wynikanie projektu z aktualnego i pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO programu rewitalizacji (jeśli dotyczy)”¹⁸¹; Wnioskodawców wzywano do uzupełnienia dokumentów w 27 przypadkach, w tym w 10 w *Poddziałaniu 10.3.3*¹⁸² i 17 w *Poddziałaniu 10.3.5*¹⁸³,
- c) ocena merytoryczna wszystkich złożonych wniosków została przeprowadzona w terminach oraz zgodnie z zasadami określonymi w regulaminach konkursów przyjętych uchwałami Zarządu Województwa; Spośród 29 wniosków, które pozostały po przeprowadzeniu oceny formalnej, odrzucono w wyniku przeprowadzenia oceny merytorycznej dwa wnioski, w tym: jeden w *Poddziałaniu 10.3.3* (projekt¹⁸⁴ nie spełniał kryterium "zerojedynkowego" -

¹⁷⁴ Złożono 15 wniosków w ramach naboru RPSL.09.01.03-IZ.01-24-197/17.

¹⁷⁵ Złożono 22 wnioski w ramach naboru RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17.

¹⁷⁶ Złożono łącznie 28 wniosków w ramach naborów: RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16 i RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17.

¹⁷⁷ Dla naboru RPSL.09.01.03-IZ.01-24-197/17 Regulamin konkursu stanowiący załącznik do Uchwały Zarządu Województwa nr 1623/210/V/2017 z 8 sierpnia 2017 r., dla naboru RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 Regulamin konkursu z kwietnia 2017 r., dla naboru RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16 Regulamin konkursu z listopada 2016 r., dla naboru RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17 Regulamin konkursu z 8 sierpnia 2017 r.

¹⁷⁸ Nabór RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/1, wniosek nr WND-RPSL.10.03.03-24-0631/17.

¹⁷⁹ Nabór RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17, wniosek nr WND-RPSL.10.03.03-24-06A0/17; nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16, wniosek nr WND-PSL.10.03.05-24-0302/17.

¹⁸⁰ Nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17, wnioski nr WND-RPSL.10.03.05-24-07DC/17 i nr WND-RPSL.10.03.05-24-07E1/17.

¹⁸¹ Nabór RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17, wniosek nr WND-RPSL.10.03.05-24-07E2/17.

¹⁸² Chodziło o uzupełnienie wniosków aplikacyjnych, oraz załączników do wniosków: dokumentacji technicznej, formularzy dotyczących pomocy publicznej, pomocy de minimis, Programu Funkcjonalno-Użytkowego, analizy finansowej, oświadczenia o VAT, oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością i analizy finansowej, oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością, pełnomocnictwa, kosztorysu inwestorskiego.

¹⁸³ Chodziło o uzupełnienie wniosków aplikacyjnych oraz załączników do wniosków: analizy finansowej, zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów NATURA 2000, Programu Funkcjonalno-Użytkowego.

¹⁸⁴ Nr WND-RPSL.10.03.03-24-068C/17.

trwałość rezultatów projektu) oraz jeden w *Poddziałaniu 9.1.3* (projekt¹⁸⁵ nie spełniał kryterium merytorycznego (zerojedynkowego) "Czy zapisy wniosku są zgodne z regulaminem konkursu/naboru?"; Wszyscy wnioskodawcy, których wnioski przeszły pozytywnie oceny merytoryczne, otrzymali dofinansowanie projektów; Żaden z wniosków projektowych nie został ujęty na liście rezerwowej.

(akta kontroli Tom II str. 646, 654-655, 664-670, 677-679, 680, 681-685, 686-687)

6.3. W celu ustalenia czy oceny merytorycznej wniosków na projekty rewitalizacyjne dokonywano zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący oraz określonymi w szczegółowych opisach priorytetów RPO WSL zbadano sposób oceny trzech projektów rewitalizacyjnych:

1) „Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I”¹⁸⁶¹⁸⁷ - *Oś IX Włączenie społeczne, Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.3. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.* Beneficjentem było Miasto Bytom na prawach powiatu. Projekt był oceniany w ramach naboru nr RPSL.09.01.03-IZ.01-24-197/17, który trwał od 11 września 2017 r. do 11 października 2017 r. W wyniku badania stwierdzono, że ocena merytoryczna ww. wniosku została przeprowadzona zgodnie z: załącznikiem nr 3 do SZOOP „Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań” z lipca 2017 r., uchwałą nr 202 KM z dnia 29 marca 2017 r. określającą kryteria wyboru projektów dla ww. osi, działania i poddziałania oraz Regulaminem konkursu RPSL.09.01.03-IZ.01-24-197/17 przyjętym uchwałą nr 1623/210/V/2017 Zarządu Województwa z 8 sierpnia 2017 r.

(akta kontroli str. Tom I 87-150, Tom II 687)

2) „Remont i nadbudowa budynku hali sportowej i świetlicy środowiskowej wraz z otoczeniem przy ul. Homera w Bieruniu w celu zwiększenia aktywizacji społeczno-gospodarczej ludności zamieszkującej obszary zdegradowane i rewitalizacji”¹⁸⁸ - *Oś X Rewitalizacja i infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie.* Beneficjentem było Miasto Bieruń. Projekt był oceniany w ramach naboru nr RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 30 grudnia 2016 r. do 30 marca 2017 r. Ustalono, że ocena merytoryczna ww. wniosku została przeprowadzona zgodnie z: załącznikiem nr 3 do SZOOP „Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań” z października 2016 r., uchwałą nr 149 Komitetu Monitorującego RPO WSL z dnia 22 września 2016 r. określającą kryteria merytoryczne dodatkowe wyboru projektów dla działań wdrażanych przez Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, uchwałą nr 154 Komitetu Monitorującego RPO WSL z dnia 22 września 2016 r. określającą kryteria wyboru projektów dla ww. osi, działania oraz Regulaminem konkursu RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16.

(akta kontroli Tom I str. 87-88, 151-170)

¹⁸⁵ Nr WND-RPSL.09.01.03-24-0777/17.

¹⁸⁶ Dotyczy oceny formalnej.

¹⁸⁷ Nr projektu: WND-RPSL.09.01.03-24-0777B/17, wartość projektu: 1 123 472,56 zł.

¹⁸⁸ Nr projektu WND-RPSL.10.03.05-24-0312/17, wartość projektu 4 768 135,24 zł.

3) „Stacja Biblioteka - rewitalizacja zabytkowego budynku dworca kolejowego w Rudzie Śląskiej”¹⁸⁹ - OŚ X *Rewitalizacja i infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – konkurs*. Beneficjentem było Miasto Ruda Śląska. Projekt był oceniany w ramach naboru nr RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17. Nabór wniosków o dofinansowanie projektów był prowadzony od 28 maja 2017 r. do 27 lipca 2017 r. W wyniku badania stwierdzono, że ocena merytoryczna ww. wniosku została przeprowadzona zgodnie z: załącznikiem nr 3 do SZOOP „Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań” z kwietnia 2017 r., ww. uchwałami Komitetu Monitorującego RPO WSL oraz Regulaminem konkursu RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17.

(akta kontroli str. Tom I 87-88, 159-167, 171-199, Tom II 687-688)

6.4. Oceny formalnej badanych wniosków (w ramach próby, o której mowa w pkt 6.2 niniejszego wystąpienia) dokonywali pracownicy UMWS: w Poddziałaniu 9.1.3, każdy wniosek był oceniany przez jedną osobę; w Poddziałaniu 10.3.3 i 10.3.5 każdy wniosek oceniało od dwóch do czterech osób.

Ocenę merytoryczną przeprowadzali pracownicy UMWS oraz eksperci: w Poddziałaniu 9.1.3 każdy projekt oceniał jeden pracownik Urzędu i jeden ekspert, w Poddziałaniu 10.3.3 i 10.3.5 każdy projekt był oceniany przez dwóch ekspertów.

Sposób przeprowadzenia ocen formalnych i merytorycznych był zgodny z regulaminami konkursów.

(akta kontroli Tom II str. 664-673, 680, 683-685, 688)

6.5. Odnośnie badanych wniosków z Poddziałania 9.1.3 nie wniesiono protestów.

Na 11 badanych wniosków z Poddziałania 10.3.3 wniesione zostały trzy protesty od oceny merytorycznej. W jednym przypadku protest dotyczył oceny dotyczącej kryterium ogólnego 0/1 „Trwałość rezultatów projektu”¹⁹⁰ i nie został uwzględniony; wnioskodawca wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, która została oddalona¹⁹¹; w drugim - kryterium ogólnego punktowanego „Stopień przygotowania inwestycji do realizacji”, kryteriów specyficznych (punktowanych) „Istotność projektu dla procesu rewitalizacji” i „Kompleksowość działań rewitalizacyjnych”¹⁹², protest został uwzględniony; w trzecim - kryterium ogólnego punktowanego „Stopień przygotowania inwestycji do realizacji” i kryterium specyficznego (punktowanego) „Kompleksowość działań rewitalizacyjnych”; protest nie został uwzględniony.

Na 17 zbadanych wniosków z Poddziałania 10.3.5 w sześciu przypadkach złożono protesty. W trzech przypadkach dotyczyły one: oceny merytorycznej: 1) oceny dotyczącej kryterium ogólnego (punktowanego) „Zasięg oddziaływania projektu” i kryteriów specyficznych (punktowanych): „Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej” i „Kompleksowość działań rewitalizacyjnych”, protest został uwzględniony¹⁹³, 2) kryterium ogólnego punktowanego „Efektywność projektu” i kryteriów specyficznych (punktowanych): „Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej” i „Istotność projektu dla procesu rewitalizacji”¹⁹⁴, protest został uwzględniony, 3) kryterium specyficznego (punktowanego) „Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej” i kryterium dodatkowego „Zastosowanie w projekcie OZE”¹⁹⁵, protest został uwzględniony. W trzech przypadkach¹⁹⁶ protesty dotyczyły

¹⁸⁹ Nr projektu: WND-RPSL.10.03.03-24-068A/17, wartość projektu: 8 501 869,20 zł.

¹⁹⁰ Wniosek nr WND-RPSL.10.03.03-24-068C/17.

¹⁹¹ Sygn. akt III SA/GI 965/18 z 3 października 2018 r.

¹⁹² Wniosek nr WND-RPSL.10.03.03-24-067F/17.

¹⁹³ Wniosek nr WND-RPSL.10.03.05-24-07DH/17.

¹⁹⁴ Wniosek nr WND-RPSL.10.03.05-24-07DF/17.

¹⁹⁵ Wniosek nr WND-RPSL.10.03.05-24-07DB/17

oceny formalnej, tj. stwierdzenia niezgodności z kryteriami formalnymi: kompletność dokumentacji projektu na moment zamknięcia naboru, właściwe przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu, kwalifikowalność wydatków, zgodność projektu z zasadami pomocy publicznej lub pomocy de minimis, protesty nie zostały uwzględnione.

(akta kontroli Tom II str. 571, 573-574, 680, 683-685, 688)

6.6. IZ sporządzała i zamieszczała na własnej stronie internetowej, po każdym etapie dokonania oceny wniosków na projekty rewitalizacyjne, listę projektów, które przeszły do następnego etapu. Sporządzono listy rankingowe projektów, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania i przedkładano je do zatwierdzenia Zarządowi Województwa, który podejmował w tej sprawie uchwały.

W naborze RPSL.09.01.03-IZ.01-24-197/17 w *Poddziałaniu 9.1.3* nie dokonywano zmian listy rankingowej.

W naborze RPSL.10.03.03-IZ.01-24-160/17 w *Poddziałaniu 10.3.3* lista rankingowa była zmieniana przez Zarząd Województwa pięć razy, przyczynami zmian były: wybór do dofinansowania kolejnego projektu¹⁹⁷ (dla którego przy rozstrzygnięciu nie było środków), zwiększenia dofinansowania dla niektórych z wybranych projektów¹⁹⁸ oraz uwzględnienie protestu i wyboru do dofinansowania projektu¹⁹⁹.

W naborze RPSL.10.03.05-IZ.01-24-130/16 w *Poddziałaniu 10.3.5* lista rankingowa była zmieniana przez Zarząd Województwa trzy razy, przyczynami zmian były: zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów oraz zwiększenie kwoty dofinansowania przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów całkowitych dla jednego z projektów²⁰⁰.

W naborze RPSL.10.03.05-IZ.01-24-190/17 w *Poddziałaniu 10.3.5* lista rankingowa była zmieniana przez Zarząd Województwa trzy razy, przyczynami zmian były m.in.: zwiększenie kwoty dofinansowania dla dwóch z wybranych projektów²⁰¹.

(akta kontroli Tom II str. 575-576, 605-608, 689)

6.7. W badanej próbie wniosków wybrano łącznie do dofinansowania 27 projektów (sześć w *Poddziałaniu 9.1.3*, osiem w *Poddziałaniu 10.3.3* oraz 13 w *Poddziałaniu 10.3.5*). Z wszystkimi beneficjentami zakwalifikowanymi do dofinansowania podpisano umowy. W przypadku 23 umów zawierane były do nich aneksy. Zmiany umów nie wpływały na spełnianie kryteriów wyboru projektów w sposób, który skutkowaiby negatywną oceną tych projektów.

(akta kontroli Tom II str. 680, 683-685, 689)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁹⁶ Wnioski nr: WND-RPSL.10.03.05-24-07DC/17, WND-RPSL.10.03.05-24-07E1/17 i WND-RPSL.10.03.05-24-07E2/17.

¹⁹⁷ Wniosek nr WND-RPSL.10.03.03-24-069A/17.

¹⁹⁸ Dla projektów nr: WND-RPSL.10.03.03-24-069C/17, WND-RPSL.10.03.03-24-069H/17 (dofinansowanie zwiększono dwukrotnie).

¹⁹⁹ Dotyczy wniosku nr WND-RPSL.10.03.03-24-067F/17.

²⁰⁰ Nr WND-RPSL.10.03.05-24-02H7/17-011.

²⁰¹ Nr WND-RPSL.10.03.05-24-07DE/17 i WND-RPSL.10.03.05-24-07DH/17.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwagi i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 21 stycznia 2021 r.

Kontroler

Anna Loppe

Gł. specjalista kontroli państwowej

Anna Loppe

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

Piotr Mikis
Piotr Mikis